

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

14 MAI 1952.

BUDGET

du Ministère de la Justice
pour l'exercice 1952.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR M. LAMBOTTE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget qui nous est transmis par le Sénat, y ayant fait l'objet d'une discussion étendue, votre commission s'est limitée à poser au Ministre de la Justice des questions particulières à propos de problèmes les plus divers.

Le rapport relate les renseignements fournis par le Ministre, en réponse à ces questions. Elles sont groupées dans le cadre de la présentation même du budget de la justice.

SECTION I.

Ministère de la Justice proprement dit.

PROBLEMES RELATIFS AU CADRE ADMINISTRATIF DU MINISTERE DE LA JUSTICE.

Office de la Protection de l'Enfance.

A l'occasion de la discussion du budget de la justice, votre commission a estimé devoir rappeler au Ministre les

(1) Composition de la Commission : MM. Joris, président; Charlotteaux, Charpentier, De Gryse, De Peuter, Mme De Riemaecker-Legot, MM. du Bus de Warnaffe, Fimmers, Hermans (Fernand), Lambotte, Nossent, Oblin, Robyns. — Bohy, Camby, Collard, Craeybeckx, Deruelles, Mme Fontaine-Borguet, MM. Hossey, Housiaux, Soudan. — Janssens, Leclercq.

Voit :

4-VII : Budget transmis par le Sénat.

14 MEI 1952.

BEGROTING

van het Ministerie van Justitie
voor het dienstjaar 1952.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1), UITGEBRACHT

DOOR DE HEER LAMBOTTE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Daar de begroting, welke ons wordt overgemaakt door de Senaat, aldaar breedvoerig werd besproken, heeft uw Commissie er zich bij beperkt, aan de Minister van Justitie bijzondere vragen te stellen in verband met de meest uiteenlopende vraagstukken.

Het verslag vermeldt de inlichtingen welke door de Minister als antwoord op deze vragen werden verstrekt. Zij zijn gegroepeerd volgens de indeling zelf van de begroting van Justitie.

SECTIE I.

Eigenlijk Ministerie van Justitie.

VRAAGSTUKKEN BETREFFENDE HET BESTUURSKADER VAN HET MINISTERIE VAN JUSTITIE.

Dienst voor Kinderbescherming.

Bij de behandeling van de begroting van Justitie acht uw Commissie het nodig de Minister te wijzen op de sedert

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Joris, voorzitter; Charlotteaux, Charpentier, De Gryse, De Peuter, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren du Bus de Warnaffe, Fimmers, Hermans (Fernand), Lambotte, Nossent, Oblin, Robyns. — Bohy, Camby, Collard, Craeybeckx, Deruelles, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Hossey, Housiaux, Soudan. — Janssens, Leclercq.

Zie :

4-VII : Begroting overgemaakt door de Senaat.

vœux régulièrement émis, depuis 1945, tendant au rétablissement en direction générale de l'Office de la Protection de l'Enfance.

Cette constance de votre commission s'inspire de la préoccupation de doter l'Office de la Protection de l'enfance de l'autonomie nécessaire à l'accomplissement de sa mission.

La Chambre comprendra aisément que la réponse du département est insuffisante et n'a pu être agréée par votre commission, qui a vivement insisté auprès du Ministre pour qu'il soit tenu compte de son vœu.

Réponse du Ministre.

La transformation en direction générale de la Direction d'Administration de l'Office de la Protection de l'Enfance a été reconnue souhaitable non seulement par de nombreuses personnalités, mais notamment par plusieurs Ministres ayant dirigé ces derniers temps le Département de la Justice. Je partage cette opinion.

Néanmoins le point qui me paraît être le plus important est que l'O. P. E. constitue une administration tout à fait distincte de celle des établissements pénitentiaires. La technique même de la rééducation des mineurs est essentiellement différente de celle appliquée vis-à-vis des prisonniers adultes.

La Direction de l'O. P. E. constituant une direction d'administration, cette séparation se trouve consacrée.

En effet, le Directeur d'administration, tout comme le Directeur général, est à la tête d'une Administration, relevant directement du Secrétaire général.

Depuis 1946, il existe au Ministère de la Justice 6 administrations hiérarchiquement indépendantes les unes des autres, les unes dirigées par un Directeur Général, les autres par un Directeur d'Administration.

Dans l'esprit de ceux qui ont établi le cadre de 1946, seule l'étendue de l'administration a justifié la différence de grade.

Il est absolument normal qu'une discrimination existe entre certaines administrations comme les postes, les contributions, les douanes et accises et d'autres services qui, tout en restant organiquement au même niveau d'indépendance, n'en ont toutefois ni la même complexité, ni la même étendue.

En ce qui concerne le Département de la Justice, les attributions et l'indépendance de l'O. P. E. sont toujours ce qu'ils étaient en 1946; ce n'est donc que le titre du fonctionnaire dirigeant qui a été modifié, compte tenu de l'importance relative du service.

La politique du Gouvernement étant nettement dirigée dans un sens d'économie dans tous les domaines où celle-ci s'avère possible, le Comité du Budget n'a pas estimé pouvoir réserver une suite favorable à la demande du Ministre de la Justice de créer le titre de Directeur Général.

L'Administration Générale a été consultée sur la possibilité de ne confier ce grade qu'à titre honorifique, sans traitement. Ce service a estimé qu'administrativement cette solution n'était pas possible.

Police féminine.

Interrogé au sujet de l'état actuel de l'organisation de la police judiciaire féminine, le Ministre a donné les renseignements suivants :

Une Commission avait été créée par arrêté ministériel du 7 mai 1949, en vue d'étudier le statut d'une police judiciaire féminine, ainsi que les autres questions qui se rattachent à l'application de la loi du 21 août 1948 sup-

1945 régulièrement geuite wensen in verband met de wederoprichting als algemene directie van de Dienst voor Kinderbescherming.

Deze volharding van uw Commissie gaat uit van de bekommernis om de Dienst voor Kinderbescherming de nodige zelfstandigheid te verschaffen tot het vervullen van zijn opdracht.

De Kamer zal dadelijk inzien dat het antwoord van de Regering geen voldoening schenkt en niet kan worden aanvaard door uw Commissie, welke bij de Minister met klem heeft aangedrongen opdat met haar wens rekening zou worden gehouden.

Antwoord van de Minister.

Het omvormen van de Bestuursdirectie van de Dienst voor Kinderbescherming in een algemene directie werd als wenselijk beschouwd, niet alleen door talrijke personaliteiten, maar inzonderheid door verscheidene Ministers die tijdens de jongste jaren het Departement van Justitie hebben bestuurd. Ik houd er dezelfde mening op na.

Het punt dat me echter het belangrijkste lijkt te zijn, is dat de D. K. B. een bestuur uitmaakt, volkomen gescheiden van de administratie der strafinrichtingen. De techniek zelf van de heropleiding van de minderjarigen verschilt uiteraard van de techniek die toegepast wordt op de volwassen gevangenen.

Daar de Directie van de D. K. B. een bestuursdirectie vormt, is die scheiding officieel bevestigd.

Inderdaad, de Directeur van Bestuur staat, net zoals de Directeur-generaal, aan het hoofd van een Bestuur, dat rechtstreeks onder de Secretaris-generaal ressorteert.

Sedert 1946 zijn er in het Ministerie van Justitie 6 besturen die hiërarchisch onderling zelfstandig zijn: de ene worden bestuurd door een Directeur-generaal, de andere door een Directeur van Bestuur.

Naar de opvatting van diegenen die het kader van 1946 hebben vastgesteld, was het verschil in graad slechts te verantwoorden door de omvang van het bestuur.

Het is volkomen normaal dat er een onderscheid bestaat tussen sommige besturen, zoals posterijen, belastingen, douanen en accijnzen, en andere diensten die, ofschoon zij organisatorisch op hetzelfde peil van zelfstandigheid worden gesteld, noch even ingewikkeld, noch even uitgebreid zijn.

Wat het Departement van Justitie betreft, zijn de bevoegdheid en de zelfstandigheid van de D. K. B. steeds wat zij in 1946 waren; alleen de benaming van de leidende ambtenaar werd gewijzigd in overeenstemming met het betrekkelijk belang van de dienst.

Daar de politiek van de Regering duidelijk is afgestemd op bezuiniging, op alle gebied waar zulks mogelijk blijkt, heeft het Begrotingscomité geacht geen gunstig gevolg te kunnen geven aan het verzoek van de Minister van Justitie om de titel van Directeur-generaal in het leven te roepen.

Het advies van het Algemeen Bestuur werd ingewonnen omtrent de mogelijkheid om bedoelde graad slechts als eretitel, zonder wedde, te verlenen. Laatstgenoemde dienst achtte dergelijke oplossing administratief niet mogelijk.

Vrouwelijke Politie.

Op de vraag hoever het staat met de inrichting van de vrouwelijke gerechtelijke politie, verstrekke de Minister de volgende inlichtingen :

Een Commissie werd ingesteld bij ministerieel besluit van 7 Mei 1949 om het statuut van een vrouwelijke gerechtelijke politie in studie te nemen, alsmede andere vraagstukken in verband met de toepassing van de wet

primant la réglementation officielle de la prostitution. La Commission déposa son rapport en mains de M. le Ministre de la Justice, le 8 février 1951.

Ce rapport a été soumis au Comité régulateur des polices judiciaires au début de 1951 — il y a donc plus d'un an — en le priant de donner son avis.

Le Comité régulateur des polices judiciaires a commencé l'examen de cette question lors de sa réunion du 29 janvier 1952; il l'a poursuivie dans une réunion ultérieure et doit encore se réunir pour une dernière mise au point.

La Sûreté de l'Etat dans ses rapports avec les autres services de Police.

Le personnel de la Sûreté de l'Etat n'a pas la qualité d'officier de police judiciaire. La Sûreté de l'Etat assume la mission de veiller à la paix publique, c'est-à-dire à la sécurité intérieure. Elle dépiste la subversion sous toutes ses formes et propose l'expulsion des étrangers dangereux.

La mission de la Sûreté est vaste, son action, à raison même de son objet, doit être discrète et vigilante. Elle doit être discrète pour éviter de donner l'éveil et vigilante, c'est-à-dire attentive et présente partout.

Un commissaire a signalé, en les regrettant, les conflits d'attribution surgissant, dans la pratique, entre la Sûreté de l'Etat et les autres services de polices, dont cependant la compétence et la mission sont de nature différente.

Les attributions de la police judiciaire sont définies par le Code d'instruction criminelle et certaines lois spéciales; elle recherche les infractions; elle rassemble les preuves et en livre les auteurs aux organismes qualifiés pour la répression. Cette activité est propre et traditionnelle à la P. J.

Est-il heureux d'avoir élargi son champ d'action, au point qu'à certains égards elle double la Sûreté de l'Etat ?

En effet, les brigades de la P. J. distraient de leur mission ordinaire des officiers et des inspecteurs qui forment une « section politique » ou 4me section, ayant exactement les mêmes attributions que celles de la Sûreté de l'Etat.

Aucune collaboration n'étant prévue entre ces deux services, il s'en suit des froissements, des rivalités qui inévitablement aboutissent à des incidents au détriment de l'intérêt général lui-même (Incidents de Charleroi).

La B. S. R. dont l'activité est identique à celle de la Sûreté de l'Etat opère indépendamment, sans avoir avec la sûreté aucun rapport.

Il s'en suit que l'action de la B. S. R. contrarie souvent le travail de la Sûreté.

Quant au C. I. (Service de Contre-Information), théoriquement il ne traite que les affaires intéressant directement ou indirectement la Défense Nationale.

En fait, l'activité de ce service s'identifie à celui de la Sûreté.

L'utilité de ces différents services doit exister, puisqu'aussi bien tous les Gouvernements qui se sont succédé depuis la libération les ont maintenus.

Leur efficacité est entravée par l'absence d'instances coordonnant le travail.

Chaque service est animé par un chauvinisme et un égoïsme desséchants.

Les divers services sont hélas plus soucieux de rechercher la primeure d'une information, de la conserver jalousement

van 21 Augustus 1948 tot afschaffing van de officiële reglementering op de prostitutie. De Commissie maakte haar verslag over aan de heer Minister van Justitie op 8 Februari 1951.

Dit verslag werd aan het Comité voor Regeling van de Gerechtelijke Polities voorgelegd in het begin van 1951, dus vóór meer dan één jaar, met verzoek advies uit te brengen.

Het Comité voor Regeling van de Gerechtelijke Polities heeft het onderzoek van bedoeld vraagstuk aangevat toen het op 29 Januari 1952 vergaderde; het zette dit voort tijdens een volgende vergadering en moet nog vergaderen om er de laatste hand aan te leggen.

De Veiligheid van de Staat en haar verhouding tot de andere politiediensten.

De personeelsleden van de Veiligheid van de Staat bezitten niet de hoedanigheid van gerechtelijk officier. De Veiligheid van de Staat heeft tot opdracht te waken over de openbare rust, m. a. w. over de inwendige veiligheid. Zij spoort alle vormen van opruiing op en stelt de uitdrijving van gevaarlijke vreemdelingen voor.

Gelet op haar doel, is de opdracht van de Veiligheid zeer ruim; haar actie moet omzichtig en waakzaam zijn. Zij moet omzichtig zijn, om geen argwaan te wekken; zij moet waakzaam zijn, m. a. w. aandachtig en overal aanwezig.

Een lid van de Commissie wees met spijt op de conflicten van attributie die in de praktijk rijzen tussen de Veiligheid van de Staat en de andere politiediensten, waarvan de bevoegdheid en de opdracht nochtans van verschillende aard zijn.

De bevoegdheden van de gerechtelijke politie worden bepaald in het Wetboek van Strafvordering en in sommige bijzondere wetten; zij spoort de misdrijven op; zij verzamelt de bewijzen en levert de daders over aan de instellingen, die bevoegd zijn voor de betegeling. Zulks is de eigen traditionele bezigheid van de G. P.

Mag men er zich over verheugen dat haar actiegebied zodanig werd uitgebreid dat zij, in sommige opzichten, het actiegebied van de Veiligheid van de Staat betreedt ?

Inderdaad, de brigades van de G. P. onttrekken aan hun gewone opdracht officieren en inspecteurs, die een « politieke afdeling » of 4de afdeling vormen, met precies dezelfde bevoegdheden als de Veiligheid van de Staat.

Daar er geen samenwerking tussen beide diensten werd voorzien, ontstaan er wrijvingen, wedijver, wat onvermijdelijk leidt tot incidenten ten nadele van het algemeen belang zelf (Incidenten te Charleroi).

De B. O. B., waarvan de bedrijvigheid dezelfde is als de Veiligheid van de Staat, handelt zelfstandig zonder de minste verstandhouding met de Veiligheid.

Daaruit volgt dat de werking van de B. O. B. dikwijls het werk van de Veiligheid van de Staat belemmert.

Wat betreft de C. S. (Contra-Spionnagedienst), deze behandelt theoretisch slechts de aangelegenheden welke, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, de Landsverdediging aanbelangen.

Feitelijk is de werking van die dienst één met die van de Veiligheid.

Deze verschillende diensten moeten voorzeker nuttig zijn, aangezien al de sedert de bevrijding opeenvolgende Regeringen ze in stand hebben gehouden.

De doeltreffendheid van hun werking wordt dikwijls verhinderd door het ontbreken van samenordeningsinstanties.

Elke dienst geeft blijk van verdorrend chauvinisme en zelfzucht.

De verschillende diensten zijn jammer genoeg, er meer op uit om het eerst een informatie los te krijgen, om ze

et inutilement dans ses dossiers qu'animés du souci de la communiquer aux autres services pour en assurer une complète efficacité.

Les rapports entre ces services sont détestables.

Il est urgent de prendre les mesures nécessaires pour mettre fin à ces rivalités et y substituer à tous les échelons des services un esprit de collaboration.

A ces remarques, le Ministre a répondu :

« La Sûreté de l'Etat est chargée plus spécialement de veiller à la tranquillité publique, c'est-à-dire la sécurité intérieure du pays. Elle dépiste la subversion sous toutes ses formes et propose l'expulsion des étrangers dangereux.

» Elle a des contacts nécessaires avec la police judiciaire qui s'occupe des *infractions* contre la Sûreté intérieure et extérieure de l'Etat (titre premier du Livre II du D. P.). L'activité de la P. J. ne double pas celle de la S. E., elle la complète. Dès que les informations recueillies par la Sûreté révèlent des indices d'infraction, c'est la P. J. qui doit être mise au courant aux fins de poursuites prévues par la loi (parquets civils ou militaires). Réciproquement, la P. J. communique à la Sûreté tous les renseignements utiles, qu'elle recueille au cours de ses recherches judiciaires.

» Les brigades spéciales des recherches de la gendarmerie sont réparties sur tout le territoire et complètent l'action de surveillance de la Sûreté. Dans une circulaire récente, il fut rappelé que cette action de la gendarmerie devait s'effectuer avec tact et mesure. Les contacts avec la Sûreté de l'Etat, la Police Judiciaire et la Gendarmerie existent et produisent des effets utiles. L'Administrateur de la Sûreté Publique, en vertu d'une décision prise par le Ministre récemment, siège au Comité Régulateur de la Police Judiciaire de manière que la coopération qui doit régner entre les deux services soit encore renforcée.

» La 2me Section de l'Etat-Major Général est de la compétence exclusive du Ministre de la Défense Nationale. Il peut être assuré que des rapports existent entre les chefs de service de la Sûreté et de la 2me Section. Il en est de même pour la Sûreté Coloniale. En accord avec les Ministres de la Défense Nationale et des Colonies, le Ministre de la Justice avisera aux mesures à prendre afin d'assurer plus efficacement encore la coordination de ces services.

» L'émulation est un stimulant qu'il ne faut pas décourager, mais il n'est pas douteux que les rivalités entre services de police sont regrettables.

» C'est par l'entente des chefs de services, notamment par des conférences périodiques, qu'il est envisagé de renforcer les rapports confiants qui doivent exister entre eux.

» En ce qui concerne les incidents de Charleroi, il y a lieu d'être très réservé tant que l'instruction judiciaire n'est pas terminée.

» Quant au contrôle exercé par l'administration supérieure sur l'utilisation des fonds, il n'est pas nécessaire de longs développements pour faire comprendre que celle-ci donne aisément lieu à des abus. Les incidents de Charleroi ont déterminé le Ministre de la Justice à prescrire un contrôle renforcé sur l'emploi des fonds : il ne faut pas perdre de vue que le Ministre de la Justice en est responsable vis-à-vis du Parlement et que dès lors il se doit d'obtenir des justifications complètes des fonds utilisés.

daarna zorgvuldig en nutteloos in bundels te bewaren, dan wel om ze aan de andere diensten over te maken, ten einde er de doelmatigheid ten volle van te verzekeren.

De onderlinge betrekkingen van deze diensten zijn doorslecht.

Dringend moeten de nodige maatregelen worden genomen om aan deze naijver een einde te maken en op alle trappen der hiërarchie van de diensten een geest van samenwerking in de plaats te stellen.

Als antwoord op deze opmerkingen heeft de Minister verklaard :

« De Veiligheid van de Staat is er meer in het bijzonder mede belast te waken over de openbare rust, 't is te zeggen over de veiligheid van het binnenland. Zij spoort de opruiming op, in alle vormen, en stelt de uitdrijving voor van de gevaarlijke vreemdelingen.

» Zij treedt noodzakelijkerwijze in voeling met de gerechtelijke politie, welke zich inlaat met de *misdriven* tegen de in- en uitwendige veiligheid van de Staat (titel I van Boek II van het Wetboek van Strafrecht. De G. P. vervult niet dezelfde taak als de S. V., zij vult deze aan. Zodra de door de Veiligheid van de Staat ingewonnen inlichtingen aanwijzingen van misdriven vertonen, is het de G. P. die er van op de hoogte gebracht wordt, met het oog op de bij de wet bepaalde vervolgingen (burgerlijke en militaire parketten). De G. P. deelt op haar beurt aan de Veiligheid alle inlichtingen mede, die zij inzamelt bij gelegenheid van haar gerechtelijke onderzoeken.

» De bijzondere opsporingsbrigades van de Rijkswacht zijn verdeeld over gans het grondgebied en zij vullen de toezichtsactie van de Veiligheid aan. In een onlangs verschenen omzendbrief werd er aan herinnerd, dat bedoelde actie van de Rijkswacht tactvol en gematigd moest geschieden. Contact bestaat tussen de Veiligheid van de Staat, de Gerechtelijke Politie en de Rijkswacht, en het werpt nuttige vruchten af. Ter voldoening aan een beslissing die onlangs door de Minister werd getroffen, zetelt de Beheerder van de Openbare Veiligheid mede in het Comité tot Regeling van de Gerechtelijke Politie, zodat de samenwerking, die moet bestaan tussen beide diensten, nog versterkt zal worden.

» De 2de Afdeling van de Algemene Staf behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de Minister van Landsverdediging. De verzekering kan worden gegeven dat er verstandhouding bestaat tussen de diensthoofden van de Veiligheid en van de 2de Afdeling. Hetzelfde geldt voor de Koloniale Veiligheid. In gemeen overleg met de Ministers van Landsverdediging en van Koloniën, zal de Minister van Justitie uitzien naar de te nemen maatregelen om de samenwerking van bedoelde diensten nog doeltreffender te maken.

» Wedijver is een aansporing welke niet ontmoedigd mag worden, maar het lijdt geen twijfel dat wrijvingen tussen politiediensten betreurenswaardig zijn.

» Door verstandhouding tussen de diensthoofden, onder meer door middel van periodieke conferenties, wordt beoogd de vertrouwensvolle betrekkingen te versterken welke onder hen moeten bestaan.

» Wat de incidenten te Charleroi betreft, betaamt het zeer bedachtzaam te zijn, zolang het gerechtelijk onderzoek niet is beëindigd.

» Wat de controle van het hoger bestuur op het aanwenden van de gelden betreft, is er geen lang betoog nodig om te doen inzien dat dit gemakkelijk aanleiding geeft tot misbruiken. De incidenten te Charleroi hebben de Minister van Justitie er toe aangespoord een versterkte controle op de aanwending van de geldmiddelen voor te schrijven : men mag niet uit het oog verliezen dat de Minister van Justitie verantwoordelijk is tegenover het Parlement, en dat hij dienvolgens volledige verantwoording moet bekomen omtrent de aangewende geldmiddelen.

» En ce qui concerne le paiement d'indemnités promérites par les agents de la Sûreté de l'Etat, lorsque celle-ci avait son caractère militaire, il est exact que la question de principe a été résolue dans un sens favorable aux intéressés. Un arrêté royal sera pris incessamment à l'initiative de mon Département en vue de mettre en œuvre les mesures pratiques de calcul et de liquidation des dites indemnités.

» Le problème du charroi de la Sûreté n'est pas d'une solution aisée. Sans doute l'idéal serait de pourvoir d'une voiture de petite cylindrée chaque agent chargé d'un service important. Les 12 dernières voitures acquises sont des Opel 12 chevaux, soit des voitures de puissance moyenne et réunissant d'après l'opinion des services, les avantages qu'on est en droit d'en attendre.

» En ce qui concerne plus spécialement l'arrondissement de Dinant-Philippeville, il est exact que la section de Sûreté ne dispose d'une voiture que pendant 15 jours chaque mois; mais en cas de nécessité, elle peut recourir à l'utilisation d'une voiture de la brigade voisine de Charleroi. »

Sur l'opportunité d'accorder une indemnité aux chefs de bureau des Prisons pour le service de la comptabilité du greffe dont ils assument la gestion.

QUESTION :

N'est-il pas opportun et équitable d'accorder une indemnité au Chef de Bureau des Prisons pour le service de comptabilité du greffe dont la gestion leur est confiée.

En effet, dans son numéro 351 du 17 décembre 1927, le *Moniteur Belge* publie le barème des divers départements ministériels :

Ministère de la Justice.

Office de la Protection de l'Enfance.

Agent comptable traitement :	25.000 fr.
supplément de traitement alloué aux commis chargés d'assurer la gestion de comptable ...	1.500 fr.

Administration des Prisons.

Agent comptable traitement :	25.000 fr.
supplément de traitement alloué aux commis chargés des fonctions accessoires de comptable	1.500 fr.

Le budget du Ministère de la Justice pour l'exercice 1952 prévoit également ces traitements et indemnités.

Administration des Etablissements pénitentiaires. Office de la Protection de l'Enfance.

Agents comptables traitement :	76.080 fr.
Rédacteurs comptables »	53.520 fr.
Commis comptables »	46.320 fr.

Le traitement de base du chef de bureau est de 42.000 fr. et il ne perçoit aucune indemnité pour gestion de la comptabilité du Greffe.

Une allocation ne pourrait-elle pas lui être allouée au même titre que celle prévue pour les commis d'ordre par Arrêté du Régent du 27 janvier 1950 (*Moniteur* du 1-2-50), l'Arrêté Royal du 4 janvier 1940 instituant la comptabilité dans les greffes et conférant la tenue des livres aux Gref-fiers ou le bénéfice de l'article 207 sur l'Organisation Judi-

» Wat de uitbetaling betreft van vergoedingen, vooral verdiend door de agenten van de Veiligheid van de Staat, toen deze een militair karakter had, is het waar dat het principieel vraagstuk in een voor belanghebbenden gunstige zin werd opgelost. Een Koninklijk besluit zal onverwijld op initiatief van mijn Departement worden genomen, ten einde de praktische maatregelen uit te vaardigen in verband met de berekening en de vereffening van bedoelde vergoedingen.

» Het vraagstuk der voertuigen bij de Veiligheid valt niet gemakkelijk op te lossen. De ideale oplossing zou weliswaar zijn iedere beambte, belast met een belangrijke dienst, te voorzien van een wagen met kleine cylinderinhoud. De laatste 12 wagens die werden aangekocht zijn Opel 12 paarden, zegge wagens met een gemiddelde paardekracht en die naar het oordeel van de diensten al de voordelen bieden die men er van mag verwachten.

» Wat meer bepaaldelijk het arrondissement Dinant-Philippeville betreft, is het waar dat de afdeling van de Veiligheid enkel 15 dagen per maand over een wagen beschikt; maar in geval van nood kan zij een wagen gebruiken van de naburige brigade Charleroi. »

Over de wenselijkheid een vergoeding te verlenen aan de bureelhoofden van de Gevangenen voor het beheer van de boekhouding der griffie.

VRAAG :

Is het niet wenselijk en billijk een vergoeding toe te kennen aan de Bureelhoofden van de Gevangenen voor het beheer van de boekhouding der griffier?

In het nummer 351 dd. 17 December 1927 van het *Belgisch Staatsblad* worden inderdaad de weddeschalen van de verschillende ministeriële departementen bekendgemaakt :

Ministerie van Justitie.

Dienst voor Kinderbescherming.

Boekhouder wedde :	25.000 fr.
weddetoeslag, verleend aan de klerken die met het rekenplichtig beheer belast zijn	1.500 fr.

Gevangenisbestuur.

Rekenplichtig beambte wedde :	25.000 fr.
weddetoeslag, verleend aan de klerken die met de bijkomende functies van rekenplichtige belast zijn	1.500 fr.

De begroting van het Ministerie van Justitie voor het dienstjaar 1952 behelst eveneens die wedden en vergoedingen.

Administratie der Strafinrichtingen. Dienst voor Kinderbescherming.

Boekhouders wedde :	76.080 fr.
Opstellers rekenplichtigen »	53.520 fr.
Klerk rekenplichtige »	46.320 fr.

De basiswedde der bureelhoofden bedraagt 42.000 fr. en zij ontvangen geen enkele vergoeding voor het beheer van de boekhouding der Griffie.

Kan hun geen vergoeding verleend worden op dezelfde grond als voor de klerken — krachtens het Besluit van de Regent dd. 27 Januari 1950 (*Staatsblad* van 1 Februari 1950), gezien bij Koninklijk besluit van 4 Januari 1940 de comptabiliteit in de Griffies wordt ingevoerd en het houden der boeken aan de Griffiers opge-

ciaire ainsi que celui de l'Arrêté Royal du 19 juillet 1888 par lequel le Ministre de la Justice détermine les indemnités éventuelles des greffiers assumés ne pourrait-il pas lui être accordé ?

RÉPONSE :

Le cadre des établissements pénitentiaires prévoit des s/chefs de bureau-comptables et des rédacteurs chargés d'un service de comptabilité. Ces derniers jouissent d'une indemnité annuelle de 4.320 francs.

Les s/chefs de bureau-comptables bénéficient du même barème que les chefs de greffe et les chefs de l'office des travaux.

Il ne peut être question d'allouer une indemnité aux premiers de ces agents. Une telle indemnité leur donnerait une situation supérieure à celle des chefs de greffe et des chefs de l'office des travaux. Elle ne se justifierait pas.

Entretien des locaux judiciaires et fournitures nécessaires à l'Administration de la Justice.

1) *Les grosses réparations* aux bâtiments et l'entretien extérieur incombent au propriétaire.

L'Etat est propriétaire des palais de justice de Bruxelles, Gand et Liège. Le Ministère des Travaux Publics y assure les grosses réparations et l'entretien extérieur.

Les provinces et les communes fournissent les locaux — et sont généralement propriétaires de ceux-ci — pour les tribunaux et justices de paix en province. Elles en assurent donc les grosses réparations et l'entretien extérieur.

L'entretien locatif des locaux occupés par les Cours, tribunaux et justices de paix incombe à l'Etat — Ministère de la Justice —. Dans les villes de Bruxelles, Gand et Liège, il est assuré par le Ministère des Travaux Publics.

La fourniture du mobilier et du matériel de bureau est assurée par le Ministère de la Justice. Dans les villes de Bruxelles, Gand et Liège, les services techniques du Ministère des Travaux Publics interviennent dans la fourniture et l'entretien du mobilier, mais les charges qui en résultent sont supportées par le Ministère de la Justice.

2) Les locaux occupés par des services et commissions ne relevant pas du Ministère de la Justice sont en principe entretenus et meublés par les autorités dont ces services et commissions relèvent.

Lorsque, pour des motifs de bonne administration, les charges sont prélevées sur le budget de la Justice, ce département réclame, s'il échet, le paiement d'une quote-part dans les frais à l'administration dont le service relève.

3) Le Ministère de la Justice entretient les locaux, fournit le mobilier et achète les livres et publications destinés aux bibliothèques des cours, tribunaux et justices de paix.

Les bibliothèques du barreau doivent être constituées et entretenues aux frais du barreau. Lorsqu'une bibliothèque commune existe pour les services judiciaires et le barreau (Anvers et Liège), la contribution réciproque est fixée conventionnellement.

4) Pour les travaux à leur charge, les provinces et les communes peuvent obtenir des subsides conformément à l'Arrêté Royal du 2 juillet 1949, portant unification de l'intervention de l'Etat en matière de subsides aux administrations subordonnées.

dragen; of kunnen zij het voordeel niet genieten van artikel 207 van de wet op de rechterlijke inrichting, evenals dat van het Koninklijk besluit van 19 Juli 1888, waarbij de Minister van Justitie de eventuele vergoedingen voor de waarnemende griffiers bepaalt ?

ANTWOORD :

Het kader der strafinrichtingen omvat rekenplichtige onderbureelhoofden en met een comptabiliteitsdienst belaste opstellers. Deze laatsten ontvangen een jaarlijkse vergoeding van 4.320 frank.

De onderbureelhoofden-rekenplichtigen hebben dezelfde weddeschaal als de griffiehoofden en de hoofden van de dienst der werken.

Er kan geen sprake van zijn, aan de eerstgenoemden een vergoeding toe te kennen. Met dergelijke vergoeding zou hun geldelijke toestand hoger zijn dan die van de griffiehoofden en van de hoofden van de dienst der werken. Zulks ware niet te rechtvaardigen.

Onderhoud van de gerechtslokalen en benodigdheden voor de Rechtsbedeling.

1) *De grote herstellingswerken* aan de gebouwen en het buitenonderhoud vallen ten laste van de eigenaar.

De Staat is eigenaar van de Justitiepaleizen te Brussel, te Gent en te Luik. Het Ministerie van Openbare Werken zorgt aldaar voor de grote herstellingen en voor het buitenonderhoud.

De provinciën en gemeenten stellen lokalen, waarvan zij meestal eigenaars zijn, ter beschikking van de rechtbanken en vrederechten in de provincie. Zij zorgen dus voor de grote herstellingswerken en voor het buitenonderhoud.

Het huuronderhoud van de door de Hoven, rechtbanken en vrederechten betrokken lokalen valt ten laste van de Staat-Ministerie van Justitie. In de steden Brussel, Gent en Luik wordt het verzekerd door het Ministerie van Openbare Werken.

De levering van het meubilair en van de kantoerbehoefden wordt verzekerd door het Ministerie van Justitie. In de steden Brussel, Gent en Luik komen de technische diensten van het Ministerie van Openbare Werken tussen voor de levering en het onderhoud van het meubilair, doch de lasten die daaruit voortvloeien worden gedragen door het Ministerie van Justitie.

2) De lokalen die betrokken worden door de diensten en commissiën die niet van het Ministerie van Justitie afhangen worden in beginsel onderhouden en gemeubeld door de overheden onder welke die diensten en commissiën ressorteren.

Wanneer de lasten, om redenen van een goed beheer, worden aangerekend op de begroting van Justitie, eist dit departement eventueel de betaling van een bijdrage in de kosten op, bij het bestuur waarvan die dienst afhangt.

3) Het Ministerie van Justitie onderhoudt de lokalen, levert het meubilair en koopt de boeken en uitgaven aan, die bestemd zijn voor de bibliotheken van de hoven, rechtbanken en vrederechten.

De bibliotheken van de balie dienen aangelegd en onderhouden op de kosten van de balie. Wanneer er een gemeenschappelijke bibliotheek bestaat voor de gerechtelijke diensten en voor de balie (Antwerpen en Luik), dan wordt de wederzijdse bijdrage bij overeenkomst vastgesteld.

4) Voor de werken te hunnen laste kunnen de provincies en de gemeenten toelagen bekomen overeenkomstig het Koninklijk besluit van 2 Juli 1949, houdende eenmaking van de tussenkomsten van de Staat in zake toelagen aan de ondergeschikte besturen.

-L'entretien locatif est assuré par le Ministère de la Justice, et sous la responsabilité de ses fonctionnaires.

Dans les villes de Bruxelles, Gand et Liège, un fonctionnaire local du Ministère des Travaux Publics veille à cet entretien. Dans les tribunaux et justices de paix de province, le président du siège local est chargé de cette mission.

5) Les conflits proprement dits sont assez rares.

Le Ministère de la Justice doit s'entremettre :

1° pour obtenir des provinces et des communes l'exécution des travaux nécessaires, il peut, le cas échéant, en appeler au Ministère de l'Intérieur;

2° pour obtenir du Ministère des Travaux Publics l'allocation des subsides que sollicitent les provinces et les communes.

Le Ministère de la Justice est directement responsable des travaux et fournitures dont la charge lui incombe.

Le Palais de Justice de Charleroi.

Le Département n'ignore pas l'état de vétusté et d'exiguïté du Palais de Justice de Charleroi et s'efforce depuis cinq ans d'y porter remède.

A son initiative un projet de travaux d'agrandissement et d'amélioration fut établi par le Gouvernement Provincial du Hainaut en 1948, mais il ne fut jamais réalisé à la suite du refus opposé par le Ministère des Travaux Publics à la demande de subsides de 60 % faite par la province (cette demande fut réduite à 50% sur les instances du Département, le taux normal étant de 30 %).

Les multiples démarches effectuées dans le but de concilier les points de vue de la Province, propriétaire du bâtiment, et du Ministère des Travaux Publics, seul qualifié pour l'octroi de subside, ont abouti, d'une part, à une proposition que la législation en vigueur rend vaine — savoir : le rachat du bâtiment par l'Etat — et, d'autre part, au maintien d'un refus difficilement explicable.

Dès 1948 et ce sans préjudice des dispositions que devait prendre la Province, le Département a voulu remédier, dans la limite de ses obligations locatives, à la malpropreté des locaux.

D'importants travaux de peinture, de tapisserie, de recouvrement de planchers et de menuiserie ont été effectués.

Ces travaux durent être interrompus parce que les locaux remis en état se trouvaient, au fur et à mesure de l'exécution, abîmés par suite de l'absence de réalisation des réparations indispensables et urgentes prévues au projet d'amélioration à effectuer par la Province.

En ce qui concerne l'ameublement, la situation se trouvera notablement améliorée dès la livraison de la totalité des meubles métalliques commandés à l'Office Central des fournitures en septembre 1951.

Signalons enfin que le Conseil Communal de Charleroi a émis, en séance du 28 janvier 1952, le vœu de voir édifier un nouveau Palais de Justice. Nous ignorons l'accueil que la Province du Hainaut et le Ministère des Travaux Publics ont réservé à ce vœu.

Het ten laste van de huurder vallende onderhoud wordt verzekerd door het Ministerie en onder de verantwoordelijkheid van zijn ambtenaren.

In de steden Brussel, Gent en Luik zorgt een plaatselijk ambtenaar van het Ministerie van Openbare Werken voor dit onderhoud. In de rechtbanken en de vrederegerechten der provincie is de voorzitter van de plaatselijke zetel met deze opdracht belast.

5) De eigenlijke geschillen zijn vrij zeldzaam.

Het Ministerie van Justitie moet tussenkomen :

1° ten einde van de provincies en van de gemeenten de uitvoering van de nodige werken te bekomen; bij voorkomend geval kan het beroep doen op het Ministerie van Binnenlandse Zaken;

2° ten einde van het Ministerie van Openbare Werken de toelagen te bekomen welke door de provincies en de gemeenten aangevraagd worden.

Het Ministerie van Justitie is rechtstreeks verantwoordelijk voor de werken en de leveranties waarmede het is belast.

Justitiépaleis te Charleroi.

Het is het Departement bekend dat het Justitiépaleis te Charleroi in een slechte staat en te eng is en het spant zich sedert vijf jaar in om dit te verhelpen.

Op zijn initiatief werd een ontwerp van uitbreidings- en verbeteringswerken opgemaakt door de Provinciale Raad van Henegouwen, doch het werd nooit verwezenlijkt ingevolge de weigering vanwege het Ministerie van Openbare Werken in te gaan op de aanvraag om toelagen ten belope van 60 t. h., welke door de provincie werd gedaan (deze aanvraag werd tot 50 t. h. verminderd op aandringen van het Departement, daar het normaal percentage 30 t. h. bedraagt).

De talrijke stappen die werden gedaan om de standpunten van de Provincie, die eigenaar is van het gebouw, en van het Ministerie van Openbare Werken, dat alleen bevoegd is om een toelage te verlenen, overeen te brengen, hebben geleid, enerzijds, tot een voorstel dat ingevolge de thans toegepaste wetgeving nutteloos is, n.l. de terugkoop van het gebouw door de Staat, en, anderzijds, tot de handhaving van een weigering die moeilijk te verklaren valt.

Van in 1948, en onverminderd de maatregelen die de Provincie moest nemen, wilde het Departement, binnen de perken van zijn huurverplichtingen, de onzindelijkheid van de lokalen verhelpen.

Belangrijke schilder-, muur- en vloerbekledings-, alsmede schrijnwerken werden uitgevoerd.

Die werken moesten onderbroken worden, omdat de herstellende lokalen, naargelang de uitvoeringsmaatregelen vorderden, beschadigd werden bij gebrek aan uitvoering van de dringend nodige herstellingswerken die vermeld waren in het door de Provincie te verwezenlijken ontwerp tot verbetering.

Wat de meubilering betreft, zal de toestand merkkelijk verbeteren zodra al de metalen meubelen zullen geleverd zijn, die in September 1951 werden besteld bij het Centraal Bureau voor Bureelbenodigdheden.

Ten slotte stippen wij aan dat de Gemeenteraad van Charleroi, in zijn vergadering van 28 Januari 1952, de wens heeft uitgesproken dat een nieuw Justitiépaleis zou worden opgericht. Wij weten niet hoe de provincie Henegouwen en het Ministerie van Openbare Werken die wens hebben onthaald.

Justisport.

Justisport est une association sans but lucratif, fondée le 28 mai 1949, dont les statuts ont été publiés aux annexes du *Moniteur Belge* du 9 juillet 1949 (n° 1776).

Cette association groupe actuellement plus de sept cents membres, recrutés exclusivement parmi le Personnel du Ministère de la Justice (Administration centrale et services extérieurs) et de l'Ordre Judiciaire.

Moyennant le paiement d'une cotisation annuelle, ces membres sont admis, avec leur conjoint et leurs enfants, à la fréquentation de la plaine des sports située à Linkebeek et des installations qu'elle comporte. Ils jouissent, en outre, des droits résultant des statuts.

Les personnes étrangères au Ministère de la Justice ne peuvent accéder à la plaine des sports que sur invitation d'un membre et accompagnées par celui-ci, ou à l'invitation du Conseil d'Administration, et moyennant le paiement d'un droit d'entrée.

La gestion de la plaine des sports — qui constitue l'activité principale de l'association — est assurée sans rémunération aucune, par quinze administrateurs qui, selon leurs attributions et leurs compétences respectives, consacrent leurs loisirs à la direction des travaux, à la mise sur pied des activités sportives, à l'exploitation des installations, à la tenue des comptes et du secrétariat, au contrôle de l'observation des règlements établis dans l'intérêt général, à l'essor et au renom de Justisport et, enfin, à l'organisation de manifestations destinées à accroître les ressources de l'association.

Celles-ci consistent en cotisations, droits d'entrée, bénéfices réalisés sur l'exploitation d'une buvette et sur l'organisation des fêtes et de bals. Ces recettes couvrent les dépenses d'administration, de fonctionnement et d'entretien.

La surveillance permanente des installations — qui sont un bien de l'Etat — est exercée par un agent de l'administration pénitentiaire détaché à cet effet.

Il n'existe pas de cumul dans le chef de cet agent que l'association indemnise pendant la saison d'été dans la mesure où des prestations supplémentaires s'imposent.

L'Etat n'intervient pas dans les dépenses ordinaires de l'association.

Pour l'exécution des travaux d'installation l'intervention du Département s'opère d'une double manière : d'une part, l'octroi, par le Service Social d'un subside annuel destiné exclusivement à l'amélioration et à l'aménagement d'installations et, d'autre part l'apport de main-d'œuvre, à l'intervention de l'Administration des Etablissements Pénitentiaires.

Le garçon serveur et la préposée aux vestiaires dont les services sont utilisés en saison n'émargent pas au budget de l'Etat; ils sont rétribués conformément aux usages établis en la matière et sont soumis à la législation sociale dite des travailleurs rémunérés au pourboire.

SECTION II.

ORDRE JUDICIAIRE.

Les nomination des magistrats.

Un commissaire a critiqué la pratique des nominations de magistrats que ne justifient pas les nécessités de l'administration de la Justice.

Le Ministre a répondu qu'un projet de loi de cadre

Justisport.

Justisport is een vereniging zonder winstoogmerken, die op 26 Mei 1949 werd opgericht en waarvan de statuten werden bekendgemaakt in de bijlagen van het *Belgisch Staatsblad* van 9 Juli 1949 (n° 1776).

Deze vereniging telt thans meer dan zevenhonderd leden, die uitsluitend onder het personeel van het Ministerie van Justitie (Hoofdbestuur en buitendiensten) en van de Rechterlijke Orde zijn aangeworven.

Tegen betaling van een jaarlijkse bijdrage, worden deze leden met echtgenote en kinderen toegelaten tot het sportplein te Linkebeek en tot de er gevestigde installaties. Zij genieten bovendien de rechten welke uit de statuten voortvloeien.

De personen die niet behoren tot het Ministerie van Justitie kunnen het sportplein slechts betreden op uitnodiging van een lid en door dit laatste vergezeld, of op uitnodiging van de Raad van Beheer en tegen betaling van een toegangsgeld.

Het beheer van het sportplein, voornaamste bedrijvigheid van de vereniging, wordt onbezoldigd waargenomen door vijftien beheerders die, volgens hun respectieve opdracht en bevoegdheid, hun vrije tijd besteden aan de leiding van de werken, aan de organisatie van de sportwerkzaamheden, de exploitatie van de installaties, het bijhouden van rekeningen en secretariaat, de controle op het naleven van de reglementen van algemeen belang, de bloei en de goede faam van Justisport, en ten slotte het inrichten van manifestaties om de inkomsten van de vereniging te verhogen.

De inkomsten vloeien voort uit bijdragen, toegangsgelden, winsten op de exploitatie van een drankgelegenheid en op het inrichten van feesten en bals. Bedoelde ontvangsten dekken de uitgaven voor bestuur, werking en onderhoud.

Het bestendig toezicht op de installaties, die Staatseigendom zijn, wordt uitgeoefend door een daartoe gedetacheerd lid van het personeel van het Bestuur van het Gevangeniswezen.

Er bestaat geen cumulatie: bedoeld personeelslid wordt tijdens het Zomerseizoen vergoed in overeenstemming met de noodzakelijke bijkomende prestaties.

De Staat komt niet tussen in de gewone uitgaven van de vereniging.

Voor de uitvoering van de inrichtingswerken geschiedt de tussenkomst van het Departement op twee wijzen: enerzijds, toekenning door de Sociale Dienst van een jaarlijkse toelage die uitsluitend bestemd is tot verbetering en inrichting van installaties en, anderzijds, aanvoer van werkrachten, door toedoen van de Administratie der Strafinrichtingen.

De kellner en de bediende van de kleedkamer, wier diensten worden gebruikt in het seizoen, worden niet op de Rijksbegroting betaald; zij worden bezoldigd volgens de ter zake geldende gebruiken en vallen onder de maatschappelijke wetgeving voorzien voor de met fooien bezoldigde arbeiders.

SECTIE II.

RECHTERLIJKE ORDE.

De benoemingen van magistraten.

Een lid van de Commissie bracht kritiek uit op de benoemingen van magistraten welke niet verantwoord zijn door de vereisten van de rechtsbedeling.

De Minister antwoordde dat eerlang een ontwerp van

serait prochainement déposé et qu'à cet égard les adaptations nécessaires du nombre des magistrats à l'importance des affaires judiciaires seraient assurées pour l'avenir.

**Répartition du crédit de cinq cents millions
prévu à l'article 29 du programme justificatif
du budget des services du Premier Ministre.**

QUESTION :

En vertu du document parlementaire n° 66 de la Chambre des Représentants, session 1951-1952, ce crédit doit profiter aux corps spéciaux, dont la Magistrature.

Il serait intéressant de connaître comment ce crédit a été réparti entre les différents corps spéciaux et notamment quelle est la part qui a été réservée à la Magistrature ?

RÉPONSE :

Le crédit global de 500 millions prévu à l'article 29 du budget du Premier Ministre, constitue un plafond, arrêté par le Gouvernement, pour limiter l'incidence budgétaire de toutes les mesures qui sont susceptibles d'être prises dans le cadre de la revision, actuellement en cours, du régime des traitements de toutes les personnes émarquant au budget de l'Etat.

C'est en ce sens qu'il faut comprendre qu'un crédit est prévu pour l'augmentation des traitements des magistrats.

Lorsque ce plafond a été établi, il a été fixé forfaitairement et n'a pas fait l'objet d'une répartition entre les fonctionnaires de l'ordre administratif d'une part et ceux ressortissant aux différents corps spéciaux, d'autre part.

Les mesures que le Gouvernement compte prendre en matière de traitements des magistrats et greffiers de l'ordre judiciaire, mesures qui feront l'objet d'amendements dont le Parlement sera saisi incessamment, entraîneront des dépenses qui doivent être couvertes par le crédit global de 500 millions.

On ne peut toutefois déduire de l'existence de ce crédit, que le Parlement a voté les crédits nécessaires pour une augmentation générale de tous les traitements des membres de l'ordre judiciaire.

Juges de paix chargés de plusieurs cantons.

QUESTION :

Les différenciations actuelles dans les traitements des Juges de Paix sont basées sur le nombre d'habitants et l'importance des prestations.

Il apparaît qu'un juge chargé d'un canton supplémentaire se voit imposer un surcroît de besogne sérieux (nombre d'affaires, déplacements...).

Ses prestations sont en certain cas plus fortes et plus compliquées que celle d'un magistrat de classe plus élevée !

Le service de deux cantons occasionne souvent pour le titulaire une activité plus grande que celui d'un seul service de classe supérieure !

N'y aurait-il pas lieu, pour réparer cet état de chose, d'accorder au Juge chargé d'un canton supplémentaire le traitement de la classe immédiatement supérieure à la sienne ?

kaderwet zal worden ingediend, waardoor de vereiste aanpassingen van het aantal magistraten aan het belang van de rechtszaken in de toekomst zullen verzekerd zijn.

**Verdeling van het krediet van vijfhonderd miljoen
ingeschreven onder artikel 29
van het verantwoordingsprogramma der begroting
van de diensten van de Eerste-Minister.**

VRAAG :

Luidens het parlementair stuk n° 66 van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, zittingsjaar 1951-1952, moet dat krediet ten goede komen aan de bijzondere korpsen, waaronder de Magistratuur.

Het zou van belang zijn te weten hoe dat krediet werd verdeeld onder de verschillende bijzondere korpsen en, onder meer, welk het aandeel is dat voorbehouden werd aan de Magistratuur.

ANTWOORD :

Het globaal krediet van 500 miljoen, ingeschreven onder artikel 29 der begroting van de Eerste-Minister, is een maximum dat door de Regering werd vastgesteld om de budgetaire weerslag te beperken van al de maatregelen die zouden kunnen genomen worden in het kader van de thans uitgevoerde herziening van het regime der wedden van alle op de begroting van de Staat bezoldigde personen.

In die zin moet het feit worden verklaard, dat een krediet is uitgetrokken voor de verhoging van de wedden der magistraten.

Dit maximum werd op forfaitaire wijze vastgesteld, en het heeft niet het voorwerp uitgemaakt van een verdeling tussen de administratieve ambtenaren, enerzijds, en zij die behoren tot de verschillende bijzondere korpsen, anderzijds.

De maatregelen die de Regering van zins is te nemen in zake de wedden van de magistraten en griffiers van de rechterlijke orde, zullen het voorwerp uitmaken van amendementen, welke eerlang aan het Parlement zullen voorgesteld worden, en welke uitgaven zullen veroorzaken die moeten bestreden worden door het globaal krediet van 500 miljoen.

Uit het bestaan van dat krediet mag echter niet worden afgeleid dat het Parlement de nodige kredieten heeft aangenomen voor een algemene verhoging van alle wedden van de leden der rechterlijke orde.

Vrederechters belast met verschillende kantons.

VRAAG :

De huidige verschillen in de wedden der vrederechters berusten op het aantal inwoners en op de belangrijkheid der prestaties.

Het blijkt dat een rechter die belast is met een bijkomend kanton heel wat extra-werk krijgt (aantal zaken, verplaatsingen...).

Zijn prestaties zijn in sommige gevallen aanzienlijker en ingewikkelder dan die van een magistraat uit een hogere klasse.

De bediening van twee kantons veroorzaakt dikwijls meer werk voor de titularis dan één enkele dienst in een hogere klasse.

Zou er geen aanleiding toe bestaan, zulke wantoestand te verhelpen door de wedde van de onmiddellijk hogere klasse toe te kennen aan de rechter die belast is met de dienst van een bijkomend kanton ?

RÉPONSE :

En vertu de l'article 1er de la loi du 18 juin 1869 d'organisation judiciaire modifié par l'article 1er de l'Arrêté Royal n° 209 du 14 novembre 1935, « le Juge qui dessert un canton contigu ou un canton du même arrondissement judiciaire reçoit aussi longtemps qu'il dessert ce canton le traitement attribué aux juges de paix des cantons ayant une population égale à celle des cantons réunis ».

En cette matière, il n'est pas possible de rémunérer exactement l'activité de la magistrature cantonale à moins de multiplier les classes.

Les juges qui ont 70.000, 85.000 ou plus de 100.000 justiciables reçoivent le même traitement que ceux qui n'ont que 60.000 justiciables.

Il est par contre évident que le Juge de Paix qui dessert deux cantons dont la population totale reste inférieure à 40.000 habitants a plus de travail et plus de difficultés d'exercer sa mission que le Juge de Paix qui n'a qu'un seul canton de 3me classe.

Dès lors, il me paraît équitable de compléter l'article 1er de la loi du 18 juin 1869 par la phrase suivante :

« ... En tous cas, ce traitement ne pourra être inférieur à celui d'un juge de paix de 2me classe ».

Lors de la discussion du projet sur le traitement des magistrats, votre Commission pourra retenir, si elle l'estime heureuse, cette suggestion.

Suppression des Justices de Paix de 3me classe.

QUESTION :

Déjà le législateur a supprimé les tribunaux de première instance de 3me classe. Pour les mêmes raisons, telle mesure s'impose aussi pour les Justices de Paix.

Les prestations sont quasi-identiques pour les Juges de 3me et de 2me classe, et l'accroissement des interventions des Juges de Paix — dont la compétence augmente régulièrement — justifie cette mesure.

En matière pénale notamment, certaines justices de paix de 3me classe ont une activité plus grande que d'autres de classe supérieure ! Les amendes infligées compenseront semblable dépense de sorte que la charge pour le Trésor s'avérerait minime.

La situation actuelle crée une inégalité qui ne se justifie plus.

M. le Ministre ne pense-t-il pas qu'il y a lieu de supprimer les justices de paix de troisième classe ?

RÉPONSE :

Les avis recueillis à la suite de l'examen par les tribunaux de l'avant-projet de loi d'organisation judiciaire, permettent de constater une grande divergence d'opinions en ce qui concerne la classification des juridictions cantonales.

Si la 3me classe des Juges de Paix était supprimée, il se produirait ce phénomène difficilement concevable que le Juge de Paix d'un canton de 4.000 à 5.000 habitants, par exemple, ait un traitement supérieur à un Vice-Président de Tribunal.

Il peut se faire que certaines années plus d'affaires aient été traitées dans un canton de Justice de Paix de 3me classe dont la population est par exemple de 39.000 habitants que dans un canton de justice de paix de 2me classe dont la population est de 41.000 habitants; il importe cepen-

ANTWOORD :

Het eerste artikel der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij het eerste artikel van het Koninklijk besluit n° 209 van 14 November 1935, bepaalt dat « de rechter, die een aangrenzend kanton of een kanton van hetzelfde rechterlijk arrondissement bedient, zolang hij dit kanton bedient, de wedde ontvangt die toegekend is aan de vrederechters van de kantons waarvan de bevolking gelijk is aan die van de kantons samen ».

Op zulk gebied is het niet mogelijk de bedrijvigheid van de kantonrechters nauwkeurig te bezoldigen zonder de klassen te vermenigvuldigen.

De rechters die 70.000, 85.000 of meer dan 100.000 rechtsonderhorigen tellen, ontvangen dezelfde wedde als zij die slechts 60.000 rechtsonderhorigen hebben.

Anderdeels heeft de Vrederechter die twee kantons bedient, met minder dan 40.000 inwoners samen, klaarblijkelijk meer werk en meer moeilijkheden om zijn opdracht te vervullen dan de Vrederechter die één enkel kanton 3de klasse onder zich heeft.

Het komt me dan ook billijk voor het eerste artikel van de wet van 18 Juni 1869 aan te vullen met de volgende zin :

« ... In geen geval mag die wedde minder bedragen dan die van een vrederechter 2e klasse ».

Bij de behandeling van het wetsontwerp betreffende de wedde van de magistraten zal uw Commissie dit voorstel in aanmerking kunnen nemen, zo zij het nuttig acht.

Afschaffing van de Vredegerichten 3de klasse.

VRAAG :

Reeds heeft de wetgever de rechtbanken van eerste aanleg 3^e klasse afgeschaft. Om dezelfde redenen is zulke maatregel eveneens geboden wat de Vredegerichten betreft.

De dienstverrichtingen zijn vrijwel dezelfde voor de Rechters 3de en 2de klasse en het toenemen der tussenkomsten van de Vrederechters — wier bevoegdheid steeds wordt uitgebreid — wettigt deze maatregel.

In strafzaken namelijk leggen bepaalde vrederechten 3de klasse een grotere bedrijvigheid aan de dag dan andere welke in een hogere klasse werden gerangschikt ! De opgelegde geldboeten zouden dergelijke uitgave vergoeden, zodat de door de Schatkist te dragen last gering zou blijken.

De huidige toestand schept een niet meer gewettigde ongelijkheid.

Denkt de heer Minister niet dat er aanleiding toe bestaat de vrederechten derde klasse af te schaffen ?

ANTWOORD :

De adviezen welke in verband met het onderzoek door de rechtbanken van het voorontwerp van wet op de rechterlijke inrichting ingevonden werden, laten een groot meningsverschil uitschijnen wat de indeling der kantonnale rechtsmachten betreft.

Indien de 3de klasse van de Vrederechters afgeschaft werd, dan zou zich volgend moeilijk denkbaar verschijnsel voordoen, dat de Vrederechter van een kanton met 4.000 tot 5.000 inwoners, bijvoorbeeld, een hogere wedde zou genieten dan de ondervoorzitter van een Rechtbank.

Het kan gebeuren dat in de loop van een bepaald jaar meer aangelegenheden behandeld werden in een Vredegerichtskanton 3de klasse, waarvan de bevolking bijvoorbeeld 39.000 inwoners bedraagt, dan in een Vredegerichtskanton 2de klasse, waarvan de bevolking 41.000 inwoners telt;

dant de maintenir un critère objectif pour établir les traitements.

Le critère de population admis dans les Justices de Paix depuis très longtemps vient d'être adopté comme base dans les tribunaux de première instance.

Il ne paraît dès lors pas heureux d'y renoncer pour les Justices de Paix.

Il apparaît d'autre part que le critère « nombre des affaires » est essentiellement variable.

Toutefois puisque l'on a supprimé le mot « classe » dans les tribunaux de première instance, il semble possible d'agir de même dans les Justices de paix et de ne plus établir de distinction qu'au point de vue traitement en prenant comme critère de base celui de la population, à savoir :

- 1° Justices de paix comptant plus de 60.000 habitants;
- 2° Justices de paix comptant plus de 40.000 habitants;
- 3° Autres Justices de paix.

**La valorisation de l'ancienneté
acquise dans l'exercice en qualité d'employé de greffe,
des fonctions de greffier.**

Si cette question paraît fondée en son principe, il est toutefois malaisé d'établir une stricte analogie entre les services susceptibles de valorisation en ce qui concerne les juges suppléants et les services de greffier rendus par un employé de greffe. En ce qui concerne les juges suppléants, sont seuls rémunérés et partant susceptibles de valorisation, les services rendus en cas de vacance de place ou d'absence prolongée du titulaire.

Une règle aussi rigide n'existe pas pour l'indemnisation des services du greffier.

Le département étudiera de plus près la question et le Ministre se réserve d'en saisir ses collègues du Gouvernement.

Durée de l'instruction des recours en grâce, en droit commun, par les autorités judiciaires.

D'après un sondage effectué sur une série de rapports rentrés ce jour et provenant de trois parquets généraux, il appert que l'instruction d'un recours par les autorités judiciaires demande en moyenne 5 à 6 semaines.

L'expérience du service confirme cette constatation.

Il semble cependant difficile d'exiger du Parquet de réduire ce délai à moins d'un mois étant donné les divers devoirs que nécessite l'examen sérieux d'une requête (transmission au Procureur du Roi, vérification par la police locale de l'exactitude des allégations des requérants, retransmission par la voie hiérarchique).

Une dépêche a été envoyée aux Procureurs généraux en leur demandant, dans la mesure du possible, de hâter l'instruction des recours en grâce.

Rôle de la Police Judiciaire dans les instructions.

La question du rôle trop important donné, par l'action répressive, aux officiers et agents de la Police Judiciaire, sur lesquels les juges d'instruction se déchargeraient trop souvent de certains devoirs qu'ils devraient accomplir personnellement, a retenu une fois de plus l'attention de la Commission.

En juin 1938, le Ministre de la Justice avait envoyé aux Procureurs généraux près les Cours d'appel une circulaire les priant de faire les recommandations suivantes aux Magistrats instructeurs :

het is echter van belang een objectief criterium te behouden om de wedden vast te stellen.

Het bevolkingscriterium dat in de Vrederechten sedert lang gangbaar is, werd zoeven als grondslag aangenomen voor de Rechtbanken van eerste aanleg.

Het ware dienvolgens blijkbaar niet gewenst daarvan voor de Vrederechten van af te zien.

Het criterium « aantal zaken » komt anderzijds als uiteraard veranderlijk voor.

Vermits echter het woord « klassen » in de rechtbanken van eerste aanleg werd afgeschaft, schijnt het mogelijk hetzelfde te doen in de Vrederechten en geen onderscheid meer te maken van het standpunt uit der wedde, met als basis criterium dit der bevolking te nemen, zegge :

- 1° Vrederechten met meer dan 60.000 inwoners;
- 2° Vrederechten met meer dan 40.000 inwoners;
- 3° Anderé Vrederechten.

**Valorisatie van de dienstouderdom verworven
bij de uitoefening, in hoedanigheid van griffiebediende,
van de functies van griffier.**

Indien dit vraagstuk in zijn beginsel gewettigd is, toch schijnt het moeilijk een strenge overeenstemming vast te leggen tussen de diensten welke voor valorisatie vatbaar zijn wat betreft de plaatsvervangende rechters, en de functies van griffier waargenomen door een griffiebediende. Wat de bijkomende rechters betreft, worden alleen bezoldigd en zijn dienvolgens alleen voor valorisatie vatbaar, de diensten bewezen bij vacatuur of bij langdurige afwezigheid van de titularis.

Een zo strenge regel bestaat er niet in zake vergoeding der diensten van de griffier.

Het Departement zal het vraagstuk nader instuderen en de Minister behoudt zich het recht voor zijn regeringscollega's hiervan op de hoogte te brengen.

Duur van het onderzoek der aanvragen tot genadeverlening, in gemeen recht, door de rechterlijke overheden.

Naar een peiling in een reeks verslagen welke tot heden toe zijn binnengekomen en welke uitgaan van drie algemene parketten, blijkt dat het onderzoek van een beroep door de rechterlijke overheden gemiddeld 5 tot 6 weken eist.

De dienstondervinding bevestigt deze vaststelling.

Het lijkt echter moeilijk van het Parket te eisen dat deze termijn op minder dan een maand zou worden teruggebracht, gezien de talrijke verrichtingen welke voor het ernstig onderzoek van een rekest vereist worden (overmaking aan de Procureur des Konings; nazien, door de plaatselijke politie, van de echtheid van de verklaringen van de aanzoekers; wederovermaking langs hiërarchische weg).

Een dienstbrief werd aan de Procureurs-generaal gestuurd met verzoek de behandeling van de genadeverzoeken zoveel mogelijk te bespoedigen.

Rol van de Gerechtelijke Politie bij de onderzoeken.

Eens te meer is de Commissie aandachtig geweest voor het vraagstuk van de al te belangrijke rol welke bij de bejegelingsactie wordt toevertrouwd aan de officieren en agenten van de Gerechtelijke Politie, waarop de onderzoeksrechters zich al te dikwijls zouden ontlasten van taken welke zij persoonlijk zouden moeten verrichten.

In Juni 1938 had de Minister van Justitie een omzendbrief aan de Procureurs-generaal bij de beroepshoven gestuurd, met verzoek aan de niet onderzochten belaste magistraten onderstaande aanbevelingen te doen :

« Il importe que les magistrats chargés de l'instruction en gardent la direction effective:

» que les juges d'instruction n'usent qu'avec circonspection du droit que leur donne la loi de déléguer les pouvoirs;

» que lorsqu'il s'y résout, ce ne soit que pour des tâches précises et limitées dont il lui sera rendu compte. »

Le Ministre de la Justice a décidé de rappeler cette circulaire aux Procureurs généraux en les invitant d'adresser des recommandations en ce sens aux Procureurs du Roi et juges d'instruction de leur ressort.

Importation illicite de vaccin anti-aphteux.

1) Dans le ressort de la Cour d'Appel de Liège :

8 instructions ont été ouvertes quant à l'importation frauduleuse de vaccin anti-aphteux;

6 affaires ont été classées sans suite, dès avant la publication au *Moniteur* de l'Arrêté Royal du 17 mars 1952 suspendant pendant six mois l'application de l'article 17, alinéa 2 de l'arrêté du Régent du 5 octobre 1947 portant règlement de police sanitaire de la fièvre aphteuse;

1 affaire a été classée après la publication de cet arrêté;

Enfin, une seule affaire fait actuellement l'objet d'une instruction en vue de déterminer si l'importation de vaccin n'a pas donné lieu à des spéculations.

2) MM. les Procureurs généraux ont prié MM. les Procureurs du Roi de suspendre les poursuites qu'ils auraient intentées du chef de préparation, de détention et d'usage de tous produits préventifs de la fièvre aphteuse sans autorisation du Ministre de l'Agriculture et d'inviter les autorités de police à ne plus dresser procès-verbal du chef de pareille infraction pendant la durée d'application de l'arrêté royal du 17 mars 1952.

Texte de la circulaire adressée par M. le Procureur Général près la Cour d'Appel de Bruxelles, aux Procureurs du Roi de son ressort.

PARQUET DE LA COUR D'APPEL
DE BRUXELLES

Circ. n° 53/52 Bruxelles, le 5 avril 1952.

TRES URGENT.

Monsieur le Procureur du Roi,

Objet : Fièvre aphteuse.

Monsieur le Ministre de l'Agriculture signale que l'extrême virulence de l'épidémie de fièvre aphteuse qui a sévi cet automne dans le pays et la rapidité de sa propagation ont fait que les quantités disponibles de vaccin sont restées insuffisantes jusqu'en janvier dernier.

Pour parer à cette pénurie, un assez grand nombre d'éleveurs ont pris l'initiative de se procurer du vaccin en dehors des fournitures officielles.

Monsieur le Ministre de l'Agriculture estimant que les circonstances et la menace que constitue l'épidémie pour le

« Het is geboden dat de magistraten die met het onderzoek zijn belast de werkelijke leiding er van in handen zouden houden;

» dat de onderzoeksrechters een zeer omzichtig gebruik zouden maken van het recht, dat hun door de wet is verleend, om hun bevoegdheden over te dragen;

» dat, wanneer hij daartoe besluit, het slechts voor welomschreven en beperkte opdrachten weze, waarover hem rekenschap wordt gegeven. »

De Minister van Justitie heeft besloten bedoelde omzendbrief te herinneren aan de Procureurs-generaal, met verzoek aanbevelingen in die zin te richten aan de Procureurs des Konings en Onderzoeksrechters van hun rechtsgebied.

Ongeoorloofde invoer van entstof tegen mond- en klauwzeer.

1) In het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Luik :

8 onderzoeken werden ingesteld in verband met ongeoorloofde invoer van entstof tegen mond- en klauwzeer;

6 zaken werden zonder gevolg geclasseerd, reeds vóór de bekendmaking, in het *Staatsblad*, van het Koninklijk besluit van 17 Maart 1952 houdende schorsing gedurende zes maanden van de toepassing van artikel 17, lid 2, van het besluit van de Regent van 15 October 1947 houdende reglement van gezondheidspolitie in zake mond- en klauwzeer.

1 zaak werd geclasseerd na de bekendmaking van dit besluit.

Ten slotte maakt een enkele zaak het voorwerp uit van een onderzoek tot vaststelling of de invoer van entstof geen aanleiding heeft gegeven tot speculaties.

2) De heren Procureurs-generaal hebben de heren Procureurs des Konings verzocht de vervolgingen te schorsen welke dezen zouden kunnen ingezet hebben uit hoofde van bereiding, bezit of gebruik van om 't even welk product ter voorkoming van mond- en klauwzeer, zonder machtiging van de Minister van Landbouw, en de politieoverheden geen processen-verbaal meer op te stellen uit hoofde van dergelijke overtredingen tijdens de toepassingsduur van het Koninklijk besluit van 17 Maart 1952.

Tekst van de omzendbrief gericht door de heer Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel aan de Procureurs des Konings van zijn rechtsgebied.

PARKET VAN HET HOF VAN BEROEP
TE BRUSSEL

Omz. n° 53/52 Brussel, 5 April 1952.

ZEER DRINGEND.

Mijnheer de Procureur des Konings,

Voorwerp : Mond- en klauwzeer.

De heer Minister van Landbouw meldt dat de hevigheid van de mond- en klauwzeerepidemie welke tijdens het verlopen Herfstseizoen in het land woedde en de snelle uitbreiding er van voor gevolg hadden dat de beschikbare hoeveelheden entstof onvoldoende bleken tot Januari II.

Om deze schaarste te verhelpen, namen een tamelijk groot aantal fokkers het initiatief zich deze entstof buiten de officiële leveringen aan te schaffen.

De heer Minister van Landbouw meent dat de omstandigheden alsmede de bedreiging welke deze epidemie voor

cheptel commandant qu'il soit usé du maximum de tolérance, a soumis à la sanction royale un arrêté suspendant pour six mois l'application du paragraphe 2 de l'article 17 de l'arrêté du Régent du 15 octobre 1947. Cet arrêté, daté du 17 mars 1952, a paru au *Moniteur* du 28 mars 1952.

Vous voudrez bien en conséquence suspendre les poursuites que vous auriez intentées du chef de préparation, de détention et d'usage de tout produit préventif de la fièvre aphteuse, sans autorisation du Ministre de l'Agriculture, et inviter les autorités de police de votre ressort à ne plus dresser procès-verbal du chef d'infraction à l'article 17, par. 2, de l'arrêté du 15 octobre 1947 précité, pendant la durée d'application de l'arrêté royal du 17 mars 1952.

Pour le Procureur Général,

L'avocat général,
(s.) TOMSIN.

La probation.

Le système de la Probation et les problèmes soulevés par sa mise en application sont actuellement étudiés avec la plus grande attention.

Certains parquets ont expérimenté la mise sous Probation. Ils agissaient en vertu du Pouvoir qu'ils détiennent d'apprécier l'opportunité des poursuites. Ils ont obtenu des résultats très encourageants.

Cette expérience va permettre de coordonner les méthodes qu'ils ont employées. Peut-être y aura-t-il lieu d'étendre l'application de cette méthode à tous les parquets du Royaume.

Le projet de loi établissant le régime de Probation déposé par M. le Ministre Struye, le 18 mai 1948, tendait à combler une lacune du système répressif. Il visait à organiser le sursis surveillé. Ce projet de loi est devenu caduc.

Il a été repris, remanié et amendé à la lumière des études parues sur la matière et de l'expérience tentée non seulement en Belgique mais à l'étranger.

Ce nouveau projet de loi approuvé par le Conseil des Ministres sera déposé à bref délai.

Rééducation et surveillance des condamnés pour crimes et délits contre la Sûreté de l'Etat.

QUESTION :

1) Lorsque le condamné est incarcéré, il est l'objet de visites de la part de membres visiteurs des Comités de Patronage ou des Offices de Réadaptation sociale.

Conjointement le service social du Département de la Justice se préoccupe de son amendement.

Il faut ajouter à ces interventions, celles du personnel de la prison.

Cette diversité d'interventions, tant auprès du détenu que de sa famille, n'est-elle pas de nature à créer la confusion tant chez ceux que ces organismes veulent protéger qu'auprès des Autorités qui doivent statuer sur les recours en grâce et sur les propositions de libération conditionnelle.

2) Lorsque la libération conditionnelle a été accordée il est soumis à la surveillance prévue par l'Arrêté Royal du 17 janvier 1921.

het vee betekent de grootste toegevendheid opleggen. Ook heeft hij aan de Koninklijke goedkeuring een besluit voorgelegd waarbij de toepassing van paragraaf 2 van artikel 17 van het Besluit van de Regent dd. 15 October 1947 voor een termijn van 6 maanden geschorst wordt. Dit besluit dd. 17 Maart 1952 verscheen in het *Staatsblad* van 28 Maart 1952.

U gelieve, dienvolgens, de vervolgingen stop te zetten welke U zoudt ingespannen hebben hoofdens bereiding, bezit en gebruik van elk voorbehoedsmiddel van mond- en klauwzeer zonder machtiging van de Minister van Landbouw en de politieoverheden in uw arrondissement te verzoeken geen proces-verbaal meer op te stellen hoofdens artikel 17, par. 2, van voormeld besluit dd. 15 October 1947 tijdens de toepassingstermijn van het Koninklijk besluit dd. 17 Maart 1952.

Voor de Procureur-generaal,

De Advocaat-generaal,
(get.) TOMSIN.

Het probation-regime.

Het probation-regime en de vraagstukken waartoe de toepassing er van aanleiding geven worden voor het ogenblik met de meeste aandacht bestudeerd.

Sommige parketten zijn tot experimenten in zake toepassing van het probatie-stelsel overgegaan. Zij handelden krachtens hun bevoegdheid om de wenselijkheid van vervolgingen te beoordelen. Zij hebben zeer aanmoedigende uitslagen bereikt.

Na deze proefneming zal het mogelijk blijken de aangewende methodes samen te ordenen. Misschien zal de toepassing van die methode uitgebreid moeten worden tot al de parketten van het Rijk.

Het wetsontwerp waarbij het probation-regime in het strafstelsel wordt ingevoerd werd door de heer Minister Struye neergelegd op 18 Mei 1948 en het doel er van was een leemte in het strafstelsel aan te vullen. Het beoogt de inrichting van de schorsing onder toezicht. Dit wetsontwerp is vervallen.

Het werd overgenomen, omgewerkt en verbeterd aan de hand van de ervaring die opgedaan werd niet alleen in België maar ook in het buitenland.

Bedoeld nieuw wetsontwerp, goedgekeurd door de Ministerraad, zal eerlang worden neergelegd.

Wederopvoeding van en toezicht op de veroordeelden wegens misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat.

VRAAG :

1) Wanneer de veroordeelde opgesloten wordt, ontvangt hij bezoeken van de bezoekende leden der Beschermingscomité's of der Diensten voor Maatschappelijke Wederaanpassing.

Tevens houdt de sociale dienst van het Departement van Justitie zich bezig met zijn verbetering.

Bij deze tussenkomsten moeten die gevoegd worden van het gevangenispersoneel.

Is die verscheidenheid van tussenkomsten, zowel bij de gedetineerden als bij zijn familie, niet van die aard dat zij verwarring kan teweegbrengen, zowel bij diegenen die deze organismen willen beschermen als bij de overheid die uitspraak moet doen over de genadeverzoeken en over de voorstellen tot voorwaardelijke invrijheidstelling?

2) Wanneer voorwaardelijke invrijheidstelling wordt toegestaan, wordt de veroordeelde onder het toezicht gesteld bepaald bij het Koninklijk besluit van 17 Januari 1921.

Quelles sont les conditions qui sont imposées aux inciviques libérés (en vertu de l'article 8 du dit arrêté).

La rééducation des condamnés libérés conditionnellement est assurée conjointement par le service social et le service des tutelles.

Comment sont organisés ces deux services et comment concilient-ils leurs activités ?

RÉPONSE :

1) Les Offices de Réadaptation sociale, les Comités de Patronage et le Service Social pénitentiaire ont chacun une mission bien définie et aucune confusion n'est possible quant à leur action respective.

Pendant la détention, seuls les membres des Comités de Patronage rendent visite aux détenus. Ces visites ont un but moralisateur. Les auxiliaires sociaux n'effectuent pas de tâches de ce genre et n'interviennent pendant cette période qu'à la demande de la direction des établissements ou de l'Administration centrale, pour exécuter des enquêtes sociales dans la famille des condamnés ou pour rechercher du travail.

Les Offices de Réadaptation Sociale n'interviennent pas davantage dans les établissements pénitentiaires.

Au moment de la libération, il est fait appel à un Office de Réadaptation Sociale ou à un Comité de Patronage pour exercer la tutelle du libéré. Le Service Social pénitentiaire n'en est chargé qu'exceptionnellement, c'est-à-dire lorsque les autres organismes ne sont pas en mesure de l'assurer.

2) Les conditions imposées aux inciviques libérés varient d'un individu à l'autre. Elles peuvent porter notamment interdiction de résider ou de paraître dans une ou plusieurs localités, villes ou provinces, obligation de se soumettre à la tutelle prévue, de s'abstenir de toute activité politique, etc.

La rééducation du condamné est entreprise pendant la détention et non après la libération. Elle est l'œuvre du personnel pénitentiaire tout entier. Un Service de l'administration centrale s'est spécialement attaché à ce problème et s'est efforcé notamment de promouvoir l'éducation ou la rééducation professionnelle des condamnés alors qu'ils subissaient leur peine.

Après l'élargissement, seule une tutelle sociale est exercée. Elle consiste habituellement en visites périodiques du libéré à son tuteur. Celui-ci adresse ses observations au service des tutelles du département, lequel prend, s'il y a lieu, les mesures adéquates, ainsi qu'il a été précisé dans la réponse à la question parlementaire posée le 19 février par l'honorable membre.

Le dynamitage de la Tour de l'Yser.

Des commissaires ayant demandé au Ministre de la Justice où en étaient les diverses informations ouvertes à la suite du dynamitage de la Tour de l'Yser, celui-ci communique une note qui est imprimée en annexe au présent rapport.

...

Le budget fut approuvé par 11 voix contre 7.
Le rapport fut admis à l'unanimité.

Le Rapporteur,

H. LAMBOTTE.

Le Président,

L. JORIS.

Welke verplichtingen worden opgelegd aan de in vrijheid gestelde incivieken (krachtens art. 8 van vermeld besluit) ?

De wederopvoeding van de voorwaardelijk in vrijheid gestelde veroordeelden wordt gezamenlijk verzekerd door de sociale dienst en door de voogddienst.

Hoe zijn die twee diensten ingericht en hoe brengen zij hun bedrijvigheid met elkaar overeen ?

ANTWOORD :

1) De Diensten voor Maatschappelijke Wederaanpassing, de Beschermingscomité's en de Sociale Dienst der Strafinrichtingen hebben ieder een wel bepaalde opdracht, en er is geen enkele verwarring mogelijk betreffende hun respectieve actie.

Tijdens de detinering leggen alleen de leden van de Beschermingscomité's bezoeken af bij de gedetineerden. Die bezoeken hebben een moraliserend doel. De maatschappelijke assistenten vervullen geen opdrachten van die aard, en zij komen gedurende die periode slechts tussen op verzoek van de directie der inrichtingen of van het Hoofdbestuur, om onderzoeken van sociale aard in te stellen in het gezin der veroordeelden, of om werk te zoeken.

De Diensten voor Maatschappelijke Wederaanpassing laten zich evenmin in met de strafinrichtingen.

Bij de invrijheidstelling wordt een beroep gedaan op een Dienst voor Maatschappelijke Wederaanpassing of op een Beschermingscomité voor het uitoefenen van de voogdij over de in vrijheid gestelde. De Sociale Dienst der Strafinrichting wordt er slechts mee belast in uitzonderingsgevallen, t.t.z. wanneer de andere organismen niet in staat zijn er voor te zorgen.

2) De voorwaarden, die aan de in vrijheid gestelde incivieken worden opgelegd, verschillen van de ene persoon tot de andere. Zij kunnen o.m. het verbod behelzen te verblijven of zich te vertonen in één of meer localiteiten, steden of provincies; de verplichting zich aan de vastgestelde voogdij te onderwerpen, generlei politieke bedrijvigheid uit te oefenen, enz.

De wederopvoeding van de veroordeelde gebeurt tijdens de hechtenis, en niet na de invrijheidstelling. Zij is het werk van gans het personeel der strafinrichting. Een Dienst van het Hoofdbestuur houdt zich speciaal met dit vraagstuk bezig, en legt er zich o.m. op toe de beroepsopleiding of wederopleiding van de veroordeelden te bevorderen gedurende hun straftijd.

Na de invrijheidstelling wordt nog enkel een maatschappelijke voogdij uitgeoefend. Zij bestaat er gewoonlijk in, dat de invrijheidgestelde op regelmatige tijdstippen een bezoek aflegt bij zijn voogd. Deze maakt zijn opmerkingen over aan de Voogddienst van het Departement, die zo nodig de gepaste maatregelen neemt, zoals gezegd werd in het antwoord op de parlementaire vraag, door het lid op 19 Februari gesteld.

De Dynamiet aanslag op de IJzertoren.

Daar verscheidene Commissieleden hem gevraagd hadden, hoever het staat met het onderzoek in verband met de dynamiet aanslag op de IJzertoren, heeft de Minister lezing gegeven van een nota, die als bijlage bij dit verslag is gevoegd.

...

De begroting werd aangenomen met 11 tegen 7 stemmen.
Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

H. LAMBOTTE.

De Voorzitter,

L. JORIS.

ANNEXE.

Déclaration faite par M. le Ministre de la Justice lors de la réunion de la Commission de la Justice de la Chambre en réponse à une question concernant l'affaire de la Tour de l'Yser.

Pour avoir une idée claire de l'ensemble de cette question, il me paraît souhaitable de diviser cet aperçu de la façon suivante :

1° Court résumé chronologique :

- a) de l'enquête pénale et de la recherche des auteurs de l'attentat;
- b) des développements de cette affaire sur le plan parlementaire;
- c) de l'origine et du développement de la mission confiée par le Ministre de la Justice à deux hauts magistrats de la Cour de Cassation.

2° Etat de l'affaire au 16 janvier 1952, jour auquel j'ai pris possession du Ministère de la Justice.

3° Indication de ce qui reste à réaliser, en précisant le caractère de la décision à prendre par le Ministre de la Justice dans cette affaire.

* * *

1) Résumé chronologique.

A) De l'enquête pénale et de la recherche des auteurs de l'attentat.

Le 16 juin 1945 survint le premier dynamitage de la Tour de l'Yser. Le fait constituait l'infraction prévue par les articles 511, 513 et 520 du Code pénal. Il n'a pratiquement donné lieu qu'à deux procès-verbaux de la gendarmerie.

Un deuxième attentat survint dans la nuit du 15 au 16 mars 1946.

Les Magistrats saisis de l'affaire furent : MM. De Cuyper, Procureur du Roi près du Tribunal de première instance de Furnes, et Delaere, juge d'instruction au même tribunal.

Le 12 décembre 1946, l'instruction fut clôturée par une ordonnance de non-lieu de la Chambre du Conseil de Furnes, faute d'éléments.

Après quelques mois, des articles parurent dans divers journaux flamands. De ces articles, on pouvait déduire ou supposer que certains rédacteurs disposaient peut-être de renseignements utiles.

En date du 30 mai 1947, sur réquisitoire du Procureur du Roi qui en avait référé au Procureur Général et obtenu l'assentiment de celui-ci, l'instruction fut réouverte.

Plusieurs collaborateurs des journaux qui avaient publié les articles précités furent entendus comme témoins. Ces interrogatoires ne donnèrent aucun résultat positif.

Fin juillet 1947, le juge d'instruction chargea un officier de police judiciaire d'ouvrir une enquête discrète. Afin de ne pas trop attirer l'attention et ne pas donner l'éveil, celui-ci se rendait un jour par semaine à Dixmude. Cette mission fut remplie et l'officier de police judiciaire fit son rapport en date du 26 septembre 1947.

Quelques jours plus tard, soit le 7 octobre 1947, il prit contact avec le juge d'instruction pour lui communiquer le nom de plusieurs personnes que la rumeur publique désignait comme les auteurs probables de l'attentat.

Le 22 décembre 1947, l'Inspecteur de la Sûreté de l'Etat, M. H... vint déclarer au Procureur du Roi qu'en date du 11 décembre 1947, une personne bien déterminée, M. D... — qui était d'ailleurs une des personnes signalées par l'officier de la police judiciaire — aurait reconnu avoir participé à l'attentat.

A la demande du juge d'instruction Delaere, celui-ci eut un entretien avec le Procureur général Bekaert en date du 29 décembre 1947.

Le juge d'instruction aurait déclaré en substance : Je crois que le moment est venu de passer aux arrestations.

BIJLAGE.

Verklaring door de heer Minister van Justitie afgelegd op de vergadering van de Commissie voor de Justitie van de Kamer, in antwoord op een vraag met betrekking tot de zaak van de IJzertoren.

Voor een goed inzicht in het geheel dezer aangelegenheid, lijkt het wenselijk dit overzicht onder te verdelen als volgt :

1) Kort chronologisch overzicht :

- a) van het verloop van het strafrechtelijk onderzoek naar de daders van de aanslag(en);
- b) van de parlementaire verwickelingen in verband met deze aangelegenheid;
- c) van het ontstaan en verloop van de door de Minister aan twee Hoge Magistraten van het Hof van Verbreking gegeven opdracht.

2) Stand van de zaak op 16 Januari 1952, datum waarop ik het ambt van Minister van Justitie heb opgenomen.

3) Aanduiding van wat nog dient gedaan te worden met belichting van het speciaal karakter van de inzake door de Minister van Justitie te treffen beslissing...

* * *

1) Kort chronologisch overzicht :

A) Van het verloop van het strafrechtelijk onderzoek naar de daders van de aanslag(en).

Op 16 Juni 1945 werd de eerste dynamiet aanslag op de IJzertoren gepleegd. Hij heeft practisch alleen aanleiding gegeven tot twee processen-verbaal van de Rijkswacht. Het feit was nochtans strafbaar, op grond van de artikelen 511, 513 en 520 van het Wetboek van Strafrecht.

In de nacht van 15 op 16 Maart 1946 werd een tweede aanslag gepleegd.

De Magistraten bij wie de zaak aanhangig werd gemaakt waren : de heer De Cuyper, Procureur des Konings bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Veurne, en de heer Delaere, Onderzoeksrechter bij dezelfde rechtbank.

Op 12 December 1946 werd het onderzoek bij beschikking van de Raadkamer te Veurne gesloten, bij gebrek aan gegevens.

Enkele maanden later verschenen in verschillende Vlaamse dagbladen artikelen waaruit men kon afleiden of vermoeden dat sommige redacteurs misschien nuttige inlichtingen zouden kunnen verstrekken.

Op 30 Mei 1947 werd het onderzoek dan ook op vordering van de heer Procureur des Konings, na overleg met en met instemming van de heer Procureur-Generaal, heropend.

Verschillende medewerkers aan de dagbladen welke de betrokken artikelen gepubliceerd hadden werden als getuigen gehoord, doch deze verhoren leverden geen enkel positief resultaat op.

Einde Juli 1947 gaf de Onderzoeksrechter aan een Officier van Gerechtelijke Politie opdracht een discreet onderzoek in te stellen. Om niet te zeer de aandacht te trekken en geen argwaan te wekken zou hij zich één dag per week naar Dixmude begeven. Deze opdracht werd vervuld en op 26 September 1947 maakte de Officier van Gerechtelijke Politie zijn verslag op.

Enkele dagen later, op 7 October 1947, trad hij in contact met de Onderzoeksrechter om hem de namen mede te delen van verschillende personen die door het openbaar gerucht als de vermoedelijke daders van de aanslag werden aangewezen.

Op 22 December 1947, kwam de Inspecteur van de Veiligheid van de Staat, de heer H., aan de heer Procureur des Konings verklaren dat op 11 December 1947 een bepaald persoon, de heer D. — één van de personen welke door de Officier van Gerechtelijke Politie er van verdacht was bevonden — zou erkend hebben dat hij aan de aanslag had deelgenomen.

Op 29 December 1947, had, op verzoek van de heer Onderzoeksrechter Delaere, een onderhoud plaats tussen hemzelf en de heer Procureur-Generaal Bekaert.

Eerstgenoemde zou alsdan in hoofddorde betoogd hebben dat naar zijn oordeel het ogenblik gekomen was om tot aanhoudingen over te gaan.

Le Procureur Général en référé au Procureur du Roi De Cuyper et le pria de donner son avis concernant les arrestations immédiates.

Le Procureur du Roi déclara qu'il considérait ces arrestations comme prématurées.

Le Procureur Général prit alors contact avec M. Struye, Ministre de la Justice, et lui exposa les divers développements possibles :

- ou bien passer aux arrestations,
- ou bien procéder à des confrontations,
- ou bien continuer l'enquête discrète.

M. Bekaert déclarait en substance : le Parquet ne peut rien faire d'irréparable sans l'accord formel du Gouvernement.

M. Struye, Ministre de la Justice, dans une lettre du 16 janvier 1948, aurait répondu qu'à son avis il faudrait provisoirement laisser se poursuivre l'enquête discrète. Ceci ne pouvait être qu'une opinion.

Il semble que le Procureur Général Bekaert n'ait pas transmis cette réponse au juge d'instruction Delaere qui attendait toujours d'être avisé.

En date du 24 février 1948, le juge Delaere demande qu'il lui soit répondu à la question qu'il avait posée le 29 décembre 1947 au Procureur Général.

Le lendemain, le Procureur du Roi écrit au juge d'instruction de vouloir bien lui donner préalablement connaissance de tous les actes ou mesures d'instruction qu'il serait d'avis de prendre.

Le 4 mars 1948, le Procureur Général Bekaert, reprenant un passage de la lettre du Ministre Struye, suggère au juge d'instruction, par l'intermédiaire du Procureur du Roi, de continuer une enquête discrète.

Le juge d'instruction fait connaître aussitôt, en date du 9 mars 1948, au Procureur Général, qu'il a l'intention, après avoir procédé lui-même à l'enquête discrète, de délivrer prochainement des mandats d'amener.

Le Procureur du Roi le prie d'attendre encore un peu. Le juge d'instruction répond qu'il attendra jusqu'au 7 avril 1948.

Conformément à ce qu'il venait d'annoncer, le juge d'instruction ne fit procéder à des arrestations qu'en date du 8 avril 1948.

Il arrêta 7 personnes appartenant à diverses tendances.

En date du 9 avril 1948, il fut procédé à une huitième arrestation, notamment celle de M. D... dont question plus haut.

Une neuvième personne fut arrêté en date du 12 avril 1948.

On notera que c'est le jour des premières arrestations, soit le 8 avril 1948, que l'avoué de l'association sans but lucratif « Bedevaart naar de graven van de IJzer » se constitua partie civile.

La coïncidence de ces dates causa quelque étonnement.

Deux jours après les premières arrestations, soit le 10 avril 1948, le Procureur Général Bekaert se rendit à Furnes. Il sera question plus loin de l'objet de son entretien avec les magistrats.

Signalons toutefois qu'après la visite du Procureur Général un mémorandum aurait été dressé par les magistrats MM. Delaere et De Cuyper. Ce mémorandum fut établi en plusieurs exemplaires : un original qui fut confié au Président du tribunal, une copie pour le Procureur du Roi, M. De Cuyper, et deux copies conservées par le juge d'instruction, M. Delaere.

Ces documents étaient identiques. Ils portent la date du 21 avril 1948.

Le Président du tribunal déclara avoir détruit le texte qui lui avait été remis.

Il reste donc les trois copies, celles détenues par le juge Delaere et par le Procureur du Roi De Cuyper.

Le 11 avril 1948, un des détenus est libéré.

Le 13 avril 1948, le détenu Da... fut mis en liberté par la Chambre du Conseil.

La Chambre du Conseil confirma les autres mandats d'arrêt.

De heer Procureur-Generaal bracht verslag uit bij de heer Procureur des Konings De Cuyper en verzocht hem om zijn advies betreffende de onmiddellijke aanhoudingen.

De heer Procureur des Konings zou die aanhoudingen als voorbarig beoordeeld hebben.

De heer Procureur-Generaal nam alsdan contact met de heer Minister van Justitie Struye en zette de verschillende mogelijkheden voorop :

- ofwel overgaan tot aanhoudingen,
- ofwel overgaan tot confrontaties,
- ofwel het discreet onderzoek voortzetten.

De heer Bekaert betoogde in hoofdorde dat naar zijn oordeel het Parket in deze aangelegenheid niets onherstelbaars mocht doen zonder de formele instemming van de Regering.

De heer Struye, Minister van Justitie, zou in een brief van 16 januari 1948 geantwoord hebben dat, naar zijn mening, voorlopig best het discreet onderzoek zou voortgezet worden. Dit kon slechts een mening zijn.

Het schijnt dat de heer Procureur-Generaal Bekaert dit antwoord niet aan de heer Onderzoeksrechter Delaere — die nog steeds op bescheid wachtte — zou overgemaakt hebben.

Op 24 Februari 1948, vraagt de heer Delaere dat hem eindelijk advies zou verstrekt worden betreffende de vraag die hij op 29 December 1947 aan de heer Procureur-Generaal richtte.

's Anderendaags schreef de heer Procureur des Konings aan de Onderzoeksrechter, met verzoek hem vooraf kennis te geven van al de verrichtingen of maatregelen van onderzoek waartoe hij zou menen te moeten overgaan.

Op 4 Maart 1948 suggereerde de heer Procureur-Generaal Bekaert aan de heer Onderzoeksrechter Delaere het discreet onderzoek voort te zetten. Hij doet dit aan de hand van een passus uit de brief van Minister Struye en door bemiddeling van de Procureur des Konings.

De heer Onderzoeksrechter laat hierop, op 9 Maart 1948, aan de heer Procureur-Generaal weten dat hij het inzicht koestert, na zelf tot het discreet onderzoek te zijn overgegaan, eerstdaags bevelen tot medebrenging u't te vaardigen.

De heer Procureur des Konings verzoekt hem nog wat te wachten. De heer Onderzoeksrechter antwoordt hierop dat hij zal wachten tot 7 April 1948.

In overeenstemming met deze verklaring ging de heer Onderzoeksrechter slechts op 8 April 1948 tot aanhoudingen over.

Hij hield zeven personen aan die tot verschillende strekkingen behoorden.

Op 9 April 1948 liet hij tot een achtste aanhouding overgaan, en namelijk tot deze van de heer D. waarvan hiervoren sprake.

Op 12 April 1948 werd een negende persoon aangehouden.

Hier kan opgemerkt dat het de dag der eerste aanhoudingen was, dit is op 8 April 1948, dat de pleittbezorger van de vereniging zonder winstbejag « Bedevaart naar de Graven van de IJzer » zich burgerlijke partij stelde.

Het samenvallen van die data verwekte enige verbazing.

Twee dagen na de eerste aanhoudingen dit is op 10 April 1948, begeeft de heer Procureur-Generaal Bekaert zich naar Veurne. Er zal verder nog sprake zijn van het beweerde voorwerp van diens onderhoud met de heren Magistraten aldaar.

Hier reeds kan echter vermeld worden dat, na het bezoek van de heer Procureur-Generaal, door de heren Delaere en De Cuyper een memorandum is opgemaakt geworden. Dit memorandum werd in verschillende exemplaren opgesteld : het origineel dat aan de heer Voorzitter van de Rechtbank werd toevertrouwd, één afschrift voor de heer Procureur des Konings, de heer De Cuyper en twee afschriften die door de heer Onderzoeksrechter Delaere werden bewaard.

Die documenten waren volledig gelijklopend. Zij zijn gedateerd van 28 April 1948.

De heer Voorzitter der Rechtbank verklaart de tekst die hem werd overhandigd, te hebben vernietigd.

Blijven dus de drie afschriften, over die in handen waren van de heer Rechter Delaere en van de heer Procureur des Konings De Cuyper.

Op 11 April 1948 wordt een der verdachten vrijgelaten.

Op 13 April 1948 wordt gedetineerde Da... door de Raadkamer in vrijheid gesteld.

De Raadkamer bevestigt de andere bevelen tot aanhouding.

Un seul des détenus, le sieur S... se pourvut en appel contre cette décision.

La Chambre des mises en accusation près la Cour d'appel de Gand le libéra quelques jours plus tard, le 20 avril 1948.

* * *

Le 3 mai 1948, le juge d'instruction rencontre M. De Groote, Sénateur.

(Il le rencontrera encore en juillet et en décembre 1948, ainsi qu'en janvier 1949. Il n'y a pas de procès-verbaux réguliers de ces rencontres.)

Le juge Delaere établit en février 1949, un rapport adressé au Procureur Général Bekaert dans lequel il dénonce certaines charges qui pourraient exister contre le Sénateur De Groote.

Cette communication se situe au 22 février 1949.

La Commission de la Justice du Sénat décide finalement qu'il soit sursis à toute poursuite intéressant le Sénateur De Groote.

Le rapport fut fait par le Sénateur Vermeylen et la proposition de la Commission fut approuvée par le Sénat.

Le 6 décembre 1949, la procédure est ainsi officiellement suspendue en tant que dirigée contre le Sénateur De Groote. Elle fut reprise en mai 1950 après la dissolution des Chambres.

M. De Groote bénéficiera plus tard du non-lieu collectif de 1951.

* * *

En date du 17 mars 1949, soit quelques jours après le rapport du juge d'instruction au Procureur Général concernant le Sénateur De Groote, M. Delaere demande à être déchargé de sa mission.

Le 5 avril 1949, le Tribunal de Furnes est saisi d'une requête à cette fin. Le 7 avril 1949, réuni en assemblée générale, il constate qu'au sein du tribunal, il n'y a pas d'autre juge disponible pouvant continuer cette affaire. En conséquence, il refuse de faire droit à la demande du juge d'instruction Delaere.

Celui-ci sera toutefois déchargé de sa mission le 28 février 1950 lorsqu'à la requête du Procureur Général Bekaert, la Cour d'Appel évoquera l'affaire et chargera le conseiller Bossaert de la poursuite de l'instruction.

Le 29 novembre 1948, le Procureur Général demande qu'en raison des lenteurs de l'instruction la Cour d'appel de Gand évoque l'affaire.

Le 21 décembre 1948, la Cour d'appel rejette la requête du Procureur Général.

Toutefois, le 28 décembre 1948, la Cour — après communication du dossier sur base de l'article 26 de la loi sur la détention préventive (imposant rapport tous les six mois pour les affaires non clôturées) — croyant avoir constaté diverses lacunes dans l'instruction, prescrit de les combler.

Le 31 mai 1949, le juge d'instruction Delaere entendra le Député Develter en ce qui concerne le cas du Sénateur De Groote et aussi sur ce qu'il sait au sujet des auteurs de l'attentat.

Le 20 mai 1951, le Parquet Général requiert un non-lieu dans l'instruction de l'affaire de la Tour de l'Yser.

L'affaire est remise à plusieurs reprises.

Enfin, en date du 2 juin 1951, un arrêt de non-lieu est rendu par la Chambre des mises en accusation.

La partie civile se pourvoit en cassation contre ce dernier arrêt, le 13 juin 1951.

La Cour de cassation rejette ce pourvoi en date du 2 juillet 1951.

B) Des développements de cette affaire sur le plan parlementaire.

L'affaire de la Tour de l'Yser donna lieu devant les Chambres à diverses interpellations.

L'une d'elles eut lieu au Sénat le 25 juin 1946, elle fut introduite par MM. les Sénateurs Sobry, Pholien et Debruyne; et s'adressait à M. le Premier Ministre et à M. le Ministre de l'Intérieur.

Son objet était :

« sur la décision du Gouvernement d'exproprier l'emplacement de la Tour de l'Yser, de remplacer ce mémorial par un monument prétendant national et de compromettre l'union des Belges dans leur attachement à la Patrie ».

D'autres interpellations eurent lieu à la Chambre des Représentants :

Een enkele der gedetineerden, de heer S... stelt beroep in tegen deze beschikking.

De Kamer van Inbeschuldigingstelling bij het Hof van Beroep te Gent zal hem enkele dagen later, op 20 April 1948, in vrijheid stellen.

* * *

Op 3 Mei 1948 ontmoet de heer Onderzoeksrechter de heer De Groote, Senator.

(Hij zal hem andermaal ontmoeten in Juli en December 1948 en in Januari 1949, doch er bestaan geen regelmatige processen-verbaal over deze ontmoetingen.)

Onderzoeksrechter Delaere maakt in Februari 1949 een verslag op aan de heer Procureur-Generaal Bekaert, waarin hij sommige telastleggingen aanbrengt die tegen Senator De Groote zouden kunnen bestaan.

Deze mededeling wordt gedaan op 22 Februari 1949.

De Senaatscommissie van Justitie besluit uiteindelijk tot de opschorsing van alle vervolging ten laste van Senator De Groote.

Het verslag werd opgemaakt door de heer Senator Vermeylen en het voorstel werd door de Senaat goedgekeurd.

Op 6 December 1949 wordt de procedure aldus officieel geschorst voor zover zij de heer Senator De Groote betreft. Zij werd — na de ontbinding der Wetgevende Kamers — in Mei 1950 hervat.

De heer De Groote zal naderhand genieten van de collectieve buitenvervolginstelling van 1951.

* * *

Op 17 Maart 1949, enkele dagen dus na het verslag van de heer Onderzoeksrechter betreffende Senator De Groote aan de heer Procureur-Generaal, vraagt de heer Delaere van zijn opdracht als Onderzoeksrechter te worden ontlast.

Op 5 April 1949 krijgt de Rechtbank te Veurne daaromtrent een verzoekschrift in handen en op 7 April 1949 stelt de rechtbank, in algemene vergadering bijeengekomen, vast dat er geen andere Rechter vrij is om, in de schoot van de rechtbank, deze zaak voort te zetten. Zij weigert dienvolgens in te gaan op het verzoek van de heer Onderzoeksrechter Delaere.

Deze zal in feite slechts op 28 Februari 1950 van zijn opdracht worden ontslagen wanneer namelijk, op verzoek van de heer Procureur-Generaal Bekaert, het Hof van Beroep te Gent de zaak tot zich zal trekken en Raadsheer Bossaert zal belasten met de voortzetting van het onderzoek.

Op 29 November 1948 vraagt de heer Procureur-Generaal inderdaad, om reden van de traagheid van het onderzoek, dat het Hof van Beroep te Gent de zaak tot zich zou trekken.

Op 21 December 1948 zal het Hof de vordering van de heer Procureur-Generaal tot evocatie verwerpen.

Op 28 December 1948 nochtans, na overmaking van het dossier op grond van artikel 26 der wet op de voorlopige hechtenis (dat alle 6 maand een verslag oplegt voor de niet beëindigde zaken) gelast het Hof, dat meent verschillende leemten in het onderzoek te hebben vastgesteld, deze aan te vullen.

Op 31 Mei 1949 onderhoort de heer Onderzoeksrechter Delaere de heer Volksvertegenwoordiger Develter, onder meer nopens het geval van de heer Senator De Groote en tevens over wat hij weet nopens de daders van de aanslag.

Op 20 Mei 1951 vordert het Parket-Generaal de buitenvervolginstelling van de verdachten in de zaak van de IJzertoren.

De zaak wordt verschillende keren uitgesteld.

Tenslotte wordt op 2 Juni 1951 door de Kamer van Inbeschuldigingstelling een arrest van buitenvervolginstelling gewezen.

Op 13 Juni 1951 voorziet de burgerlijke partij zich in verbreking tegen het laatstgenoemd arrest.

Het Hof van Verbreking tenslotte verwerpt op 2 Juli 1951 deze voorziening.

B) Van de parlementaire verwickelingen in verband met deze aangelegenheid.

De zaak van de IJzertoren gaf in het Parlement aanleiding tot verschillende interpellaties.

Eén er van had plaats in de Senaat op 25 Juni 1946. Zij werd ingediend door de heren Senatoren Sobry, Pholien en De Bruyne en was gericht tot de heer Eerste-Minister en tot de heer Minister van Binnenlandse Zaken.

Zij handelde over :

« de beslissing van de Regering het terrein van de IJzertoren te onteigenen, dit historisch monument door een zogenaamd nationaal memoriaal te vervangen en aldus de eenheid van de Belgen in hun gehechtheid aan het Vaderland in gevaar te brengen ».

Andere interpellaties werden in de Kamer der Volksvertegenwoordigers gehouden en namelijk :

Le 28 mai 1946 :

1) Par M. Fayat, au Ministre de la Justice et au Ministre de l'Intérieur :

« sur la destruction criminelle de la Tour de l'Yser ».

2) De MM. Duveusart et Eyskens au Ministre de la Justice et au Ministre de l'Intérieur :

« sur l'attentat commis contre le monument aux héros de l'Yser ».

3) De M. Van Hoorick au Gouvernement :

« concernant l'attentat du monument de l'Yser à Dixmude et ses conséquences ».

4) De M. Lahaye au Ministre de la Justice et au Ministre de l'Intérieur :

« sur la portée de l'attentat contre la Tour de l'Yser ».

Le 21 avril 1948. — Les interpellations suivantes furent jointes au Budget de la Justice :

1) De M. De Kinder à M. le Ministre de la Justice :

« au sujet de l'arrestation des prétendus auteurs du dynamitage du Monument de l'Yser à Dixmude ».

2) De M. Develter à M. le Ministre de la Justice :

« concernant la carence de la Justice après le premier dynamitage du monument de l'Yser en juin 1945, la pression exercée sur l'instruction après le deuxième attentat en mars 1946 et la visite du Procureur Général à Furnes le samedi 10 avril 1948 ».

Au cours de cette interpellation, et après, M. le Député Develter porta contre le Procureur Général Bekaert, certaines accusations que nous résumons ci-après :

« Le Procureur Général s'est rendu à Furnes le 10 avril 1948. Il a fait avec une véhémence inaccoutumée, dans la salle du Conseil du Palais de Justice de Furnes, aux magistrats, les déclarations ci-après :

» — Il a reçu mission du Ministre de la Justice d'ouvrir une enquête à charge du juge d'instruction.

» — Le Ministre de la Justice l'a chargé de réclamer au juge d'instruction la mise en liberté immédiate des détenus.

» — Le Ministre de la Justice l'a chargé de vérifier dans quelles conditions la partie civile s'était constituée.

» — Le Procureur Général a qualifié le Monument de l'Yser de monument scandaleux.

» — Il a déclaré qu'on ne devait pas supposer qu'il allait être destitué de sa charge de Procureur Général, mais que bien au contraire le Ministre lui aurait promis une situation plus élevée.

» — Il ne redoute pas de voir la Cour d'assises se prononcer sur le problème car le jury éventuel se composera de résistants et de V.N.V. et que les uns acquitteraient les accusés par sympathie et les autres par peur. »

Interrogé sur ces points, le Ministre de la Justice a répondu par la négative sur tous ceux qui le concernaient.

3) De M. Van Glabbeke à M. le Ministre de la Justice :

« sur les circonstances qui ont précédé, accompagné et suivi les arrestations de patriotes dans l'affaire du dynamitage de la Tour de l'Yser. »

Le mardi 19 juin 1951 — Interpellation de :

1) MM. De Kinder, Fayat et Soudan à M. le Ministre de la Justice :

« sur les graves irrégularités commises pendant l'instruction pénale relative à la destruction de la Tour de l'Yser ».

2) M. Van Glabbeke à M. le Ministre de la Justice :

« a) sur les nombreuses illégalités et irrégularités commises au cours de la seconde instruction judiciaire ouverte le 30 mai 1947 au sujet du dynamitage de la Tour de l'Yser, notamment :

» 1° sur les réunions au champagne au cours desquelles le magistrat instructeur discutait en son domicile privé à Furnes de l'objet de

Op 28 Mei 1946 :

1) Door de heer Fayat, tot de heer Minister van Justitie en tot de Minister van Binnenlandse Zaken :

« over de misdadige vernieling van de IJzertoren ».

2) Van de heren Duveusart en Eyskens tot de heer Minister van Justitie en tot de heer Minister van Binnenlandse Zaken :

« over de aanslag op het heldengedenkteken aan de IJzer ».

3) Van de heer Van Hoorick tot de Regering :

« betreffende de aanslag op het IJzer-gedenkteken te Diksmuide en de gevolgen hiervan ».

4) Van de heer Lahaye tot de heer Minister van Justitie en tot de heer Minister van Binnenlandse Zaken :

« over de betekenis van de aanslag op de « IJzertoren ».

Op 21 April 1948 volgden zekere nieuwe interpellaties die gevoegd werden bij de begroting van Justitie :

1) Van de heer De Kinder, tot de heer Minister van Justitie :

« over de aanhouding der zeggende daders van de aanslag op het IJzermonument te Diksmuide ».

2) De heer Develter tot de heer Minister van Justitie :

« over de werkloosheid van het gerecht na de eerste aanslag op het IJzermonument in 1945, de beïnvloeding van het onderzoek na de tweede aanslag in Maart 1946 en over het bezoek van de Procureur-Generaal te Veurne, Zaterdag 10 April 1948 ».

In de loop van deze interpellatie uit de heer Volksvertegenwoordiger Develter tegen de heer Procureur-Generaal Bekaert zekere beschuldigingen die hij later nog zal herhalen en preciseren en die wij hierna samenvatten :

« Op 10 April 1948 is de Procureur-Generaal naar Veurne geweest » en heeft daar, in de raadzaal van het paleis van Justitie, met ongewone heftigheid, aan de Magistraten het volgende verklaard :

» — Hij heeft van de Minister van Justitie opdracht gekregen om tegen de Onderzoeksrechter een onderzoek in te stellen.

» — De Minister van Justitie heeft hem opdracht gegeven om van de Onderzoeksrechter de onmiddellijke invrijheidstelling van de aangehouden te eisen.

» — De Minister van Justitie heeft hem opdracht gegeven na te gaan in welke omstandigheden de stelling van burgerlijke partij is geschied.

» — De Procureur-Generaal heeft het IJzermonument een « schandelijk Monument » genoemd.

» — Hij heeft verklaard dat men niet moest denken dat hij uit zijn ambt van Procureur-Generaal ging worden onttrokken, maar dat, wel integendeel, de Minister hem een mooiere plaats zou hebben beloofd.

» — Hij is er niet voor bevreesd het Assisenhof het probleem te zien beslechten want de gebeurlijke jury zal samengesteld zijn uit weerstanders en uit V.N.V.'ers en de enen zouden de beschuldigen vrijspreken uit sympathie en de anderen uit schrik. »

Over al die punten ondervraagd, heeft de Minister van Justitie ontkennend geantwoord op al deze die hem aanbelangden.

3) Van de heer Van Glabbeke tot de heer Minister van Justitie :

« over de omstandigheden die de aanhouding van vaderlanders in de zaak van de aanslag op de IJzertoren voorafgingen, vergezelden en hebben gevolgd ».

Op Dinsdag 19 Juli 1951, tenslotte, volgen de interpellaties :

1) Van de heren De Kinder, Fayat en Soudan tot de heer Minister van Justitie :

« over de grove onregelmatigheden « gepleegd tijdens het strafonderzoek in verband met de vernieling van de IJzertoren ».

2) Van de heer Van Glabbeke tot de heer Minister van Justitie :

« a) over de menigvuldige onwettigheden en onregelmatigheden » welke werden gepleegd bij het tweede gerechtelijk onderzoek dat » op 30 Mei 1947 werd geopend in verband met de dynamitering van de IJzertoren, inzonderheid :

» 1° over de vergaderingen, ingericht met champagne, en tijdens » welke de met het onderzoek belaste Magistraat in zijn privéwoning

» l'instruction avec des parlementaires P. S. C., mêlés à cette instruction, l'un comme témoin et l'autre comme prévenu.

» 2° sur les interventions du curé de Pervyse à l'occasion de cette instruction judiciaire et plus spécialement sur le rôle joué par celui-ci à la date du 27 mars 1948.

b) » sur l'attitude adoptée par le Ministre de la Justice à la suite de la lettre ouverte dans laquelle un député P. S. C. attaque un haut magistrat et sur la déclaration faite le 20 janvier 1951 par le Ministre de la Justice au journal « Het Volk » à la suite d'une déclaration publique faite par le « IJzerbedevaart Comité » et de la publication par la presse P. S. C. de certains documents du dossier de l'instruction. »

C) De l'origine et du développement de la mission confiée par le Ministre de la Justice à deux hauts magistrats de la Cour de cassation.

Les nombreux on-dit et les accusations répétées concernant le cours de l'instruction pénale dans l'affaire de la Tour de l'Yser ne pouvaient laisser indifférent le Gouvernement et plus spécialement le Ministre de la Justice.

C'est de toute évidence, dans ces conditions, et plus spécialement après que, les 13 et 14 décembre 1950, les journaux eurent publié une lettre ouverte adressée par le Député Develter à M. le Procureur Général Bekaert, que Monsieur Moyersoën, alors Ministre de la Justice décida en décembre 1950, donc avant la fin de l'instruction judiciaire, de s'informer de plus près de cette affaire.

Le 20 décembre 1950, M. Moyersoën, Ministre de la Justice, fit paraître un communiqué dans lequel il décidait de faire ouvrir, de l'accord exprès du Procureur Général Bekaert, une information quant aux faits qui avaient été mis publiquement à charge de ce magistrat par le Député Develter.

Le communiqué précisait que l'instruction judiciaire concernant l'attentat devait avoir la priorité et que l'enquête serait entreprise dès que le dossier répressif serait disponible.

En fait, M. Moyersoën chargeait deux hauts magistrats de la Cour de Cassation, M. le Procureur Général Cornil et M. le Premier Avocat Général Hayoit de Termicourt, de l'instruction de cette affaire.

En janvier 1951, M. Moyersoën confirmait et précisait la mission des hauts magistrats prénommés.

Quelques jours après l'arrêt de non-lieu, à savoir le 11 juin 1951, M. Moyersoën confirmait une fois de plus la mission donnée dans les termes ci-après :

« A Monsieur Léon Cornil,

» Procureur Général près la Cour de Cassation.

» TRADUCTION.

» Monsieur le Procureur Général,

» J'ai l'honneur de vous rappeler que dans le courant du mois de décembre 1950, j'ai décidé qu'une enquête serait ouverte concernant les faits mis publiquement à charge de M. Bekaert, Procureur Général près la Cour d'appel de Gand, par M. Godfried Develter, Membre de la Chambre des Représentants.

» Je vous ai prié à ce moment de bien vouloir remplir cette mission avec M. Hayoit de Termicourt, Premier Avocat Général près la Cour de Cassation.

» Le dossier pénal n'a pu être mis à votre disposition aussi longtemps que la procédure devant la Cour d'appel restait pendante. Le dossier vous sera bientôt transmis après l'expiration du délai prévu pour le recours en Cassation.

» J'ai l'honneur de confirmer votre mission.

» Je vous prie par la même occasion d'étendre votre enquête, le cas échéant, en collaboration avec M. le Premier Président de la Cour d'appel de Gand, à tous les faits qui pourraient montrer que des irrégularités auraient été commises par des magistrats au cours de l'enquête de cette affaire et ce de telle manière que la responsabilité de chacun puisse être établie ».

Toutes ces données peuvent être retrouvées dans le discours prononcé par M. le Ministre Moyersoën le 21 juin 1951 à la Chambre des Représentants à l'occasion de l'interpellation de MM. De Kinder et consorts (voy. annales parlementaires à cette date, pp. 14 et suivantes).

» te Veurne het doel van het onderzoek besprak met de C. V. P. » parlementsleden die bij het onderzoek waren betrokken, de ene als getuige en de andere als verdachte;

» 2° over de tussenkomsten van de pastoor van Pervijze bij gelegenheid van dit gerechtelijk onderzoek, en meer in 't bijzonder over de door deze op 27 Maart 1948 gespeelde rol;

» b) over de houding aangenomen door de Minister van Justitie » naar aanleiding van de open brief waarin een C. V. P.-volksvertegenwoordiger een hoger Magistraat aanviel en over de verklaring » afgelegd op 20 Januari 1951 door de Minister van Justitie aan het » blad « Het Volk » ingevolge een openbare verklaring gedaan door » het IJzerbedevaartcomité en de bekendmaking door de C. V. P.-pers » van sommige stukken uit het dossier betreffende het onderzoek. »

C) Van het ontstaan en het verloop tot 16 Januari 1951 van de door

de heer Minister van Justitie gegeven onderzoeksoopdrachten.

De menigvuldige geruchten en herhaalde aantijgingen in verband met het verloop van het strafonderzoek in de zaak van de IJzertoren konden de Regering en meer speciaal de Minister van Justitie bezwaarlijk onverschillig laten.

Het is blijkbaar in die omstandigheden — meer bepaald na de publicatie in de dagbladen van 13 en 14 December 1950, van een open brief door de heer Volksvertegenwoordiger Develter aan de heer Procureur-Generaal Bekaert gericht — dat de heer Moyersoën, toenmalig Minister van Justitie, in December 1950 — dit is vooraleer de strafrechtelijke instructie afgesloten was — besloten heeft zich van naderbij nopens deze aangelegenheid te vergewissen.

In de dagbladen van 20 December 1950 verscheen in dit verband een communiqué waarbij de beslissing van de heer Minister werd kenbaar gemaakt : « mede op uitdrukkelijk verzoek van de heer Bekaert, Procureur-Generaal te Gent, een onderzoek te doen instellen naar aanleiding van de feiten die door Volksvertegenwoordiger Develter ten laste van bovengemelde magistraat openbaar werden aangeklaagd ».

Gelijktijdig werd bevestigd dat het onderzoek betreffende de aanslag zelf voorrang diende te hebben en meteen werd in het licht gesteld dat het onderzoek zou plaats grijpen zodra het volledig bundel beschikbaar zou zijn.

In feite belastte de heer Moyersoën alsdan twee Hoge Magistraten bij het Hof van Verbreking, met name, de heren Procureur-Generaal Cornil en Eerste-Advocaat Generaal Hayoit de Termicourt met het onderzoek der zaak.

In Januari 1951 bevestigde en preciseerde de heer Minister Moyersoën de opdracht van de bovengenoemde Hoge Magistraten.

Enkele dagen na de beschikking van buitenvervolginstelling tenslotte, namelijk op 11 Juni 1951, bevestigde de heer Minister Moyersoën nogmaals in de hiernavolgende bewoordingen de gegeven opdracht :

« Aan de heer Léon Cornil,

» Procureur-Generaal bij het Hof van Cassatie.

» Mijnheer de Procureur-Generaal,

» Ik heb de eer er U aan te herinneren dat ik in de loop van de maand December 1950 heb beslist dat een onderzoek zou worden geopend naar aanleiding van de feiten welke in het openbaar door de heer Godfried Develter, lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, ten laste van de heer Bekaert, Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Gent, werden ingebracht.

» Ik heb U alsdan verzocht, samen met de heer Hayoit de Termicourt, Eerste Advocaat-Generaal bij het Hof van Cassatie; deze opdracht wel te willen vervullen.

» Het strafrechtelijk bundel kon U niet ter beschikking gesteld worden zolang de procedure voor het Hof van Beroep te Gent hangende was. De bundel zal U weldra worden overgemaakt na verloop van de termijn van voorziening in verbreking.

» Ik heb de eer Uw opdracht te bevestigen: ik verzoek U tevens Uw onderzoek verder uit te breiden, desgevallend in samenwerking met de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep te Gent, tot alle feiten die zouden aanduiden dat onregelmatigheden zouden zijn begaan door magistraten bij het onderzoek van deze zaak en dit op dergelijke wijze dat ieders verantwoordelijkheid zou kunnen worden vastgesteld. »

Al deze gegevens zijn terug te vinden in de rede die de heer Minister Moyersoën op 21 Juni 1951 in de Kamer der Volksvertegenwoordigers uitsprak naar aanleiding van de interpellatie van de heer De Kinder en consorten (zie Parlementaire handelingen van die datum, blz. 14 en volgende).

Par la même occasion, M. le Ministre Moyersoen donna des éclaircissements au sujet de la procédure qui serait suivie. Il signala que M. le Procureur Général de Gand avait de son côté, « de sa propre initiative et dans le cadre de sa compétence — vu le caractère pénal que certaines irrégularités pourraient avoir — requis une enquête judiciaire du chef de violation du secret professionnel et d'autres délits ». M. Moyersoen précisait que l'avis des hauts magistrats au sujet de tous les faits qui pouvaient faire l'objet d'une enquête disciplinaire ne pourrait être donné qu'après clôture de cette instruction.

« Ainsi, concluait M. le Ministre Moersoen, toute la lumière pourra être faite et je serai en mesure de vous éclairer complètement et objectivement ».

A cela on peut ajouter qu'entretemps, outre l'instruction pénale, une enquête disciplinaire fut ouverte par le Premier Président de la Cour d'appel de Gand à charge de M. Delaere.

On verra plus loin que MM. les hauts magistrats de la Cour de Cassation estiment ne pas pouvoir remettre au Ministre de la Justice leur rapport définitif avant de connaître le contenu et les résultats de cette action disciplinaire.

2) Etat de l'affaire au 16 janvier 1952, date à laquelle j'ai assumé la direction du Ministère de la Justice.

Je constate :

a) qu'à cette date l'enquête concernant l'attentat contre la tour de l'Yser est clôturée par un arrêt de non-lieu rendu par la Chambre des mises en accusation de la Cour d'Appel de Gand et par un arrêt de la Cour de Cassation qui rejeta le pourvoi de la partie civile.

Il n'y a donc, quant au fond de l'affaire, plus rien à faire légalement à moins que ne se révèle un élément nouveau, chose toujours possible tant que la prescription n'est pas atteinte.

La prescription n'est pas atteinte puisque les attentats sont qualifiés : « crimes », par la loi.

b) MM. les hauts magistrats près la Cour de Cassation sont comme il fut déjà dit — en collaboration avec M. le Premier Président de la Cour d'Appel de Gand — chargés de préciser les responsabilités de chacun.

Cette mission n'est pas limitée à l'un ou l'autre fait précis.

Ces hauts magistrats accomplissent leur mission sans désespérer, dans la mesure où ils s'estiment qualifiés pour le faire.

Telle était la situation en résumé au moment où j'ai pris mes fonctions.

Six jours après mon arrivée au département de la Justice, MM. Cornil et Hayoit de Termicourt m'exposaient verbalement les lignes maîtresses de leur information et me confirmaient qu'ils ne pourraient clôturer leur rapport écrit et terminer leur mission que lorsqu'ils seraient mis en possession de tous les éléments qui allaient peut-être encore leur être révélés par les instructions en cours.

Quelles étaient ces instructions ? Nous les résumons ci-après :

— Le 15 février 1951, M. le Procureur Général Bekaert faisait ouvrir une instruction à charge de M. le Procureur du Roi De Cuyper du chef de violation du secret professionnel.

— En outre, le Procureur Général avait prescrit une instruction du chef de faux en écriture à charge du Juge d'instruction Delaere.

— Enfin, il existe une enquête disciplinaire à charge du Juge d'instruction Delaere, ouverte à la diligence du Premier Président de la Cour d'Appel de Gand en raison de son comportement comme Juge d'instruction dans l'affaire de la Tour de l'Yser.

Quant à l'instruction pénale à charge de MM. Delaere et De Cuyper, elle s'est terminée par un arrêt de non-lieu rendu par la Chambre des mises en accusation près la Cour d'Appel de Gand, le 28 mars dernier. Ci-après le texte de cet arrêt.

Bij diezelfde gelegenheid werd door de heer Minister Moyersoen de procedure toegelicht die zou gevolgd worden.

Meer bepaald — onder vermelding dat de heer Procureur-Generaal te Gent « zijnerzijds op eigen initiatief en in het kader van zijn bevoegdheid, om reden van het strafrechtelijk karakter dat zekere onregelmatigheden zouden kunnen hebben » een strafrechtelijk onderzoek had gevorderd wegens schending van het beroepsgeheim en andere misdrijven — betoogde hij dat het advies van de heren Hoge Magistraten, over al de feiten die het voorwerp kunnen uitmaken van een disciplinair onderzoek, slechts zou kunnen ingewonnen worden na beëindiging van eerstgenoemd onderzoek.

« Aldus », verklaarde de heer Minister Moyersoen, « zal volledige » klaarte kunnen bekomen worden en zal ik in staat zijn U volledig » en objectief in te lichten. »

Hieraan kan alleen toegevoegd worden dat ondertussen, benevens het bestaande strafrechtelijk onderzoek, door de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep te Gent mede een tuchtonderzoek ten laste van de heer Delaere werd geopend.

Hierna zal nader bepaald worden hoe de heren Hoge Magistraten op dit ogenblik van oordeel zijn dat zij onmogelijk aan de Minister van Justitie hun verslag kunnen overhandigen zolang zij geen kennis hebben van het resultaat van deze tuchtaangelegenheid.

2) Stand van de zaak op 16 Januari 1952, datum waarop ik het ambt van Minister van Justitie heb opgenomen.

Ik stel vast :

a) dat op dat ogenblik het onderzoek omtrent de aanslag op de IJzertoren afgesloten is door een arrest van buitenvervolginstelling, gewezen door de Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Gent en door een arrest van het Hof van Verbreking waarbij de voorziening van de burgerlijke partij werd verworpen.

Er is dus, wat de grond van de zaak betreft, wettelijk niets meer te doen, tenzij zich binnen de verjaringstermijn, een nieuw element voordoet. Dit is nog steeds mogelijk. De verjaring is inderdaad niet ingetreden, vermits de gepleegde aanslagen volgens de wet een misdaad uitmaken.

b) de heren Hoge Magistraten bij het Hof van Verbreking, in samenwerking met de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep te Gent, zijn, zoals werd gezegd, belast met het vaststellen van eenieders verantwoordelijkheid.

Die opdracht is niet beperkt tot een of ander bepaald feit.

Deze heren Hoge Magistraten voerden, met bekwame spoed en voeren verder hun opdracht uit in de mate waarin zij zich daartoe bevoegd achten.

Zo was, beknopt samengevat, de toestand op het ogenblik dat ik op 16 Januari 1952 het ambt van Minister van Justitie heb opgenomen.

Zes dagen na mijn aankomst op het Departement, heb ik alreeds een eerste maal de heren Cornil en Hayoit de Termicourt op mijn Cabinet ontvangen. Zij hebben mij bij deze gelegenheid de hoofdlijnen uiteengezet van de door hen gevolgde onderzoeksmethode en procedure en verklaarden mij tevens dat zij eerst dan hun schriftelijk verslag zouden kunnen afsluiten en hun opdracht beëindigen wanneer zij in het bezit zouden zijn van al de elementen die hen misschien nog door de aan gang zijnde onderzoeken zouden worden ter kennis gebracht.

Welke waren op dat ogenblik de bedoelde onderzoeken ?

— Op 15 Februari 1951 heeft de heer Procureur-Generaal Bekaert een onderzoek gevorderd ten laste van de heer Procureur des Konings De Cuyper, wegens schending van het beroepsgeheim.

— Bovendien had de heer Procureur-Generaal een onderzoek gevorderd hoofdens valsheid in geschriften ten laste van de heer Onderzoeksrechter Delaere.

— Tenslotte bestond er een disciplinair onderzoek, geopend ten laste van de heer Onderzoeksrechter Delaere ten verzoeken van de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep te Gent en in verband met diens optreden als Onderzoeksrechter in de zaak van de IJzertoren.

Wat eerst het strafonderzoek betreft ten laste van de heren Delaere en De Cuyper : dit is middelerwijl beëindigd door een arrest van 28 Maart jl., waarbij beide verdachten buiten vervolging worden gesteld. Hierna volgt de tekst van dit arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling te Gent :

TRADUCTION.

» Vu le réquisitoire de M. le Procureur Général en date du 25 février 1951, par lequel il priait M. le Premier Président de la Cour d'appel d'ouvrir une instruction sur base des articles 479 et suivants du Code de procédure criminelle, à charge de M. Delaere-Joseph, Juge au tribunal de première instance de Furnes, et de M. De Cuyper Gérard, Procureur du Roi près le même tribunal, ainsi que contre tout autre personne dont l'identité serait précisée par l'instruction, du chef des crimes prévus par les articles 193 et suivants du Code pénal, et les délits prévus par les articles 458, 443 et suivants du Code Pénal, infractions que les magistrats précités auraient commises dans l'exercice de leurs fonctions dans l'arrondissement de Furnes, au cours des années 1948 et 1949.

» Vu la désignation par M. le Premier Président en date du 13 mars 1951 de M. Bossaert, Conseiller à la Cour d'Appel de Gand, qui reçut mission de procéder à l'instruction requise;

» Vu les pièces de l'instruction transmises par M. le Conseiller instructeur à M. le Premier Président de la Cour en date du 28 février 1952;

» Attendu que de cette instruction, pour autant qu'elle concerne la mise en prévention des deux magistrats précités, du chef de faux en écriture, usage de faux et violation du secret professionnel, ainsi que des délits prévus par l'article 443 et suivants du Code pénal, il n'est pas apparu qu'il y ait des charges suffisantes:

» Par ces motifs:

» Requiert qu'il plaise à la Cour, Chambre des mises en accusation, de décharger M. le Conseiller instructeur de l'instruction lui confiée;

» de déclarer qu'il n'y a pas jusqu'à présent de charges suffisantes contre MM. Delaere et De Cuyper et qu'il n'y a pas lieu à poursuites judiciaires.

» Fait.....

(s.) de HOON.

» Entendu les prévenus;

» Sur rapport de M. de Hoon, Avocat général, et de M. le Président ff.;

» Tout ceci en néerlandais;

» Après que M. de Hoon, Avocat général, et le greffier, ainsi que le prévenu avaient quitté la Chambre pendant la durée des discussions,

» La Cour, vu l'article 24 de la loi du 15 juin 1935,

» Considérant les motifs du Ministère Public,

» A la demande de M. Delaere Joseph, donne acte à M. Delaere Joseph de ce que le délai de dix jours prévu par l'article 223 du Code de procédure criminelle n'a pas été respecté;

» Décharge M. le Conseiller instructeur des instructions dont il était chargé;

» Dit qu'il n'y a, quant à présent, pas de charges suffisantes contre M. Delaere Joseph et de M. De Cuyper, Gérard, et que dès lors, il n'y a pas lieu à poursuites judiciaires;

» Dit que la pièce saisie et arguée de faux sera jointe à nouveau au dossier auquel elle appartient.

» Fait à Gand, Chambre des mises en accusation, le 28 mars 1952.

» Présents : MM. Bossaert, Conseiller, ff. Président; les titulaires et les autres membres de cette Chambre étant légalement empêchés;

» Van Mallegheem et De Vreese, Conseillers,

» de Hoon, Avocat général,

» qui signent avec le greffier Van Hoorick, à l'exception du Ministère public.

(Fait signé) :

G. BOSSAERT W. VAN MALLEGHEM A. DE VRESSE,
E. VAN HOORICK.

En conséquence, il ne reste plus que l'enquête disciplinaire à charge du Juge d'instruction Delaere.

Vu sa qualité de magistrat assis, M. le Juge Delaere dépend, au point de vue disciplinaire, de la Cour d'Appel, et le cas échéant de M. le Premier Président de cette Cour.

Ni le Procureur Général près la Cour de Cassation, ni le Ministre

» Gezien de vordering, dd. 15 Februari 1951, waarbij de Procureur-Generaal, gelet op de artikelen 479 en volgende van het Wetboek van Strafvordering, de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep alhier aanzocht een onderzoek in te stellen ten laste van de heer Delaere, Joseph, Rechter in de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne, en van de heer De Cuyper, Gérard, Procureur des Konings bij de evenvernoemde rechtbank, alsmede tegen andere nog door het onderzoek nader te bepalen personen, wegens de misdaden voorzien bij de artikelen 193 en volgende van het S.W.B. en de wanbedrijven voorzien bij de artikelen 458, 443 en volgende van het Strafwetboek, misdrijven welke voornoemde magistraten in de uitoefening van hun ambt zouden gepleegd hebben in het arrondissement Veurne in de loop van de jaren 1948-1949.

» Gezien de aanstelling, dd. 13 Maart 1951, door de heer Eerste-Voorzitter gedaan, waarbij de heer Bossaert, Raadsheer in het Hof van Beroep alhier, opdracht ontving tot het gevorderde onderzoek over te gaan.

» Gezien de stukken van het onderzoek op 28 Februari 1952 door de heer Raadsheer-onderzoeker aan de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep overgemaakt.

» Overwegende dat uit onderhavig onderzoek, in zoverre het de in verdenkingstelling van de twee voornoemde Magistraten uit hoofde van valsheid in geschriften, gebruik van valse schriften en schending van het beroepsgeheim alsmede van de wanbedrijven voorzien bij art. 443 en volgende van het Wetboek van Strafrecht betreft, niet gebleken is dat er voldoende bezwaren voorhanden zijn.

» Om deze redenen :

» Vordert, dat het aan het Hof van Beroep, Kamer van Inbeschuldigingstelling, behage, de heer Raadsheer-Onderzoeker van het hem opgedragen onderzoek te ontlasten ;

» verder te zeggen dat er ten laste van de heren Delaere en De Cuyper vooralsnog geen voldoende bezwaren bestaan en dat er derhalve geen aanleiding is tot strafrechtelijke vervolging.

» Gedaan op het Parket-Generaal te Gent de 10 Maart 1952.

» Voor de Procureur-Generaal, (wg.) de HOON.

» Gehoord de verdachten;

» Op het verslag van de heer de Hoon, advocaat-generaal en van de heer waarnemende Voorzitter;

» Dit alles in 't Nederlands ;

» Nadat de heer de Hoon, Advocaat-Generaal, en de griffier alsmede de verdachte binst de duur der beraadslagingen de Kamer hadden verlaten.

» Het Hof, gelet op artikel 24 van de wet van 15 Juni 1935;

» Overnemende de beweegredenen van het Openbaar Ministerie;

» Op verzoek van de heer Delaere, Joseph, verleent akte aan de heer Delaere, Joseph, dat de termijn van tien dagen voorzien door artikel 223 van het Wetboek van Strafvordering niet werd nageliefd;

» verder :

» Ontlast de heer raadsheer-onderzoeker van de hem opgedragen onderzoeken;

» zegt dat er ten laste van de heren Delaere, Joseph, en De Cuyper, Gerard, vooralsnog geen voldoende bezwaren bestaan en dat er derhalve geen aanleiding is tot strafrechtelijke vervolging;

» zegt dat het inbeslaggenomen van valsheid aangetijgde stuk zal teruggevoegd worden bij het dossier waarbij het behoort.

» Gedaan te Gent, Kamer van Inbeschuldigingstelling, de 28 Maart 1952,

» Aanwezig de heren : Bossaert, Raadsheer, wd. Voorzitter bij wet-
» tig belet van de titularis en andere
» leden dezer kamer;

» Van Mallegheem en De Vreese, raads-
» heren,

» de Hoon, Advocaat-Generaal,

» die naamtekenen met de Griffier Van Hoorick, ter uitzondering van het Openbaar Ministerie.

(Was getekend) :

G. BOSSAERT, W. VAN MALLEGHEM, A. DE VREESE,
E. VAN HOORICK.

Er blijft dienvolgens alleen nog het disciplinair onderzoek over ten laste van de heer Onderzoeksrechter Delaere.

Het is U inderdaad bekend dat, wegens zijn hoedanigheid van Magistraat van de zetel, de heer Rechter Delaere op het gebied van de tucht afhankelijk is van het Hof van Beroep — desgevallend van de heer Eerste-Voorzitter bij dit Hof.

Noch de heer Procureur-Generaal bij het Hof van Verbreking, noch

de la Justice, ne disposant d'un pouvoir disciplinaire vis-à-vis d'un magistrat du siège.

L'instruction de cette action disciplinaire à charge de M. le Juge Delaere a été entretemps clôturée par M. le Premier Président de la Cour d'Appel de Gand.

M. de Hoon, avocat général, a été chargé de requérir au nom du parquet général.

Les peines suivantes peuvent être prononcées à charge d'un magistrat de siège si quelque reproche au point de vue disciplinaire est retenu contre lui :

- 1° l'avertissement,
- 2° la censure simple,
- 3° la censure avec réprimande,
- 4° la suspension provisoire.

L'Assemblée générale de la Cour d'appel est compétente pour prononcer chacune des peines énumérées ci-dessus.

Le Premier Président de la Cour d'appel, de son côté, n'est compétent que pour prononcer une des trois premières sanctions.

M. l'Avocat général de Hoon a déjà requis dans cette affaire et demandé le renvoi de M. Delaere devant le Premier Président de la Cour d'appel.

M. le Premier Président aura donc à décider s'il faut, oui ou non, reprocher au Juge d'instruction Delaere des agissements qui justifient une des trois premières sanctions précisées ci-avant.

En ce qui concerne les magistrats du Ministère public, les mêmes peines peuvent leur être appliquées par le Ministre de la Justice. Cependant la suspension et la révocation ne peuvent l'être que par le Roi sous le contreseing du Ministre de la Justice.

En résumé, nous pouvons constater que, depuis le 16 janvier 1952 :

1) l'enquête pénale, premier obstacle qui s'opposait à la clôture par MM. les hauts magistrats du rapport définitif, est complètement terminée.

2) l'enquête disciplinaire est à ce point avancée que déjà le Ministère public a pu établir son réquisitoire.

3) Indication de ce qui reste à faire, en précisant le caractère de la décision à prendre par le Ministère de la Justice dans cette affaire.

Comme dit ci-dessus, le Parquet général de Gand a présenté ses requisitions et conclut au renvoi de M. Delaere devant la juridiction disciplinaire de M. le Premier Président de la Cour d'appel.

Le Premier Président, désormais saisi, a convoqué M. Delaere pour le 19 mai 1952.

Les quelques jours de délai qui lui furent donnés sont justifiés par les droits imprescriptibles de la défense.

Il peut, en effet, convenir au Juge Delaere de se faire assister d'un conseil qui doit pouvoir utilement prendre connaissance du dossier.

Lorsque le Premier Président de la Cour d'appel aura statué sur cette action disciplinaire, le dossier comprenant l'ensemble des éléments, anciens et nouveaux, sera transmis sans délai à M. le Procureur Général Cornil et à M. le Premier Avocat Général Hayoit de Termicourt.

Ceux-ci, forts de la connaissance qu'ils ont de l'affaire et compte tenu de leur grande diligence, paraissent pouvoir établir en peu de jours leur rapport définitif qui saisira pratiquement le Ministre de la Justice des faits reprochés cette fois, à titre disciplinaire, aux Magistrats du Parquet.

La communication de ce rapport et de tous les dossiers relatifs à toute l'affaire aura pour effet pratique de saisir de l'affaire le Ministre de la Justice, pour autant qu'il s'agisse de faits susceptibles, sur le plan disciplinaire, cette fois, d'être reprochés aux magistrats du Parquet.

C'est alors, mais alors seulement, que le Ministre de la Justice aura à accomplir un acte de sa fonction.

On observera que cet acte n'est pas de caractère politique, mais bien de caractère juridictionnel.

Je crois utile de signaler que, depuis mon entrée au département, le 16 janvier 1952, je suis resté en contact constant avec MM. les hauts Magistrats de la Cour de Cassation.

J'ai reçu, à un moment donné, une demande d'audience d'un cer-

de heer Minister van Justitie heeft enige tuchtmacht over een zittend Magistraat.

Het disciplinair vooronderzoek ten laste van de heer rechter Delaere werd ondertussen ook sedert enkele tijd door de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep te Gent afgesloten.

De heer de Hoon, advocaat-generaal werd belast met de vordering uit naam van het parket-generaal.

Het is U bekend dat de hiernavolgende straffen ten laste van een Magistraat van de zetel kunnen worden uitgesproken zo hem op disciplinair gebied iets ten laste kan worden gelegd namelijk :

- 1° de waarschuwing;
- 2° de eenvoudige censure;
- 3° de censure met berisping;
- 4° de voorlopige schorsing.

De algemene vergadering van het Hof van Beroep is bevoegd om ieder van de hierboven genoemde straffen uit te spreken.

De heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep aan de andere kant is enkel bevoegd om gebeurlijk een van de drie eerstgenoemde sancties te nemen.

De heer advocaat-generaal de Hoon heeft in de ons aanbelangende zaak al reeds zijn vordering voorgedragen en namelijk de verwijzing gevraagd van de heer Delaere voor de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep.

De heer Eerste-Voorzitter zal dus moeten oordelen of er al dan niet aan de heer Rechter Delaere handelingen te verwijten zijn die een van de drie hiervoren bepaalde sancties rechtvaardigen.

Wat de Magistraten van het Openbaar Ministerie betreft : dezelfde straffen kunnen door de Minister van Justitie worden toegepast. Anderszids kan tot de schorsing en de afzetting enkel door de Koning worden besloten met medeondertekening van de Minister van Justitie.

Samenvattend kan dus opgemerkt worden dat sedert 16 Januari 1952 :

1) het strafrechtelijk onderzoek dat een eerste hinderpaal was voor het beëindigen door de heren Hoge Magistraten van hune definitief verslag volledig beëindigd is;

2) dat het tuchtrechtelijk onderzoek in zoverre gevorderd is dat het Openbaar Ministerie alreeds zijn vorderingen heeft voorgedragen.

3) Aanduiding van wat nog dient gedaan te worden met belichting van het speciaal karakter van de inzake door de Minister van Justitie te treffen beslissing.

Zoals hierboven gezegd, heeft het Parket-Generaal te Gent zeer onlangs zijn vorderingen voorgedragen en besloten tot verzending van de heer Rechter Delaere vóór de tuchtrechtelijke van de heer Eerste-Voorzitter bij het Hof van Beroep.

De heer Eerste-Voorzitter bij wie de zaak thans aanhangig is, liet de heer Delaere oproepen om op 19 dezer vóór hem te verschijnen.

De termijn die hem werd toegekend, is gerechtvaardigd op grond van de onaantastbare rechten van de verdediging.

De heer rechter Delaere kan het inderdaad gepast oordelen zich door een raadsman te laten bijstaan die dan tevens over de tijd moet beschikken om het dossier behoorlijk in te zien.

Wanneer de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep zal uitspraak gedaan hebben over de disciplinaire aangelegenheid ten laste van de heer Delaere, zal het dossier met al de elementen — zowel oude als nieuwe — zonder verwijl aan de heer Procureur-Generaal Cornil en aan de heer Eerste-Advocaat-Generaal Hayoit de Termicourt worden overgemaakt.

Het is niet twijfelachtig dat deze heren Hoge Magistraten aan de hand van de kennis die zij alreeds van de hele aangelegenheid hebben en met hun gekende toewijding aan de zaak van het Recht, in staat zullen zijn in weinige dagen hun definitief verslag volledig op punt te zetten.

De mededeling van dit verslag en van alle dossiers betreffende de hele aangelegenheid zal practisch de zaak bij de Minister van Justitie aanhangig maken in zover het de feiten geldt die, ditmaal op het gebied der tucht, aan de Parketmagistraten zouden kunnen aangewreven worden.

Eerst dan en dan alleen zal de Minister van Justitie een ambtsdaad moeten stellen.

Er weze opgemerkt dat de bewuste ambtsdaad niet van politieke maar wel van jurisdictionele aard is.

Ik acht het tenslotte nuttig er op te wijzen dat ik sedert mijn intreden in het Departement van Justitie, op 16 Januari 1952, hestendig in contact gebleven ben met de heren Hoge Magistraten bij het Hof van Verbreking.

Ik heb op een bepaald ogenblik vanwege een zeker aantal parlemen-

tain nombre de parlementaires. Je les ai reçus le 4 février et leur ai exposé à cette occasion la position du problème.

Il n'est pas exact, quoi qu'on ait dit, ni que les parlementaires aient mis le Ministre de la Justice en demeure d'avoir à prendre une décision pour le 31 mars 1952, ni que j'aie promis de prendre une décision pour cette date.

Il est vrai que j'ai manifesté le désir — qui est toujours le mien — d'exercer ma juridiction le plus rapidement possible, mais j'ai déclaré également que j'étais retardé par des circonstances indépendantes de ma volonté puisque dans l'état actuel des choses le rapport écrit sur l'enquête à laquelle procèdent les hauts magistrats du parquet de la Cour de Cassation ne m'a pas encore été remis, pas plus d'ailleurs que les dossiers de cette affaire qui sont restés entre les mains des autorités judiciaires pour l'exécution de leurs devoirs.

Comme l'acte à accomplir est de nature juridictionnelle, il convient que je sois mis au courant de l'intégralité des éléments de l'affaire afin qu'il me soit possible de les étudier, pour ensuite statuer en toute objectivité et en toute équité.

Cette position du Ministre de la Justice avait déjà été nettement exprimée par mon honorable prédécesseur, M. Moyersoen lors de l'interpellation du 21 juin 1951. (Annales parlementaires de la même date, p. 14).

taïren een verzoek om audiëntie ontvangen. Ik heb hen op 4 Februari 1952 ontvangen en hen bij die gelegenheid de stand van de zaak uiteengezet.

Het is niet juist, wat men ook moge beweerd hebben, noch dat de betrokken parlementairen aan mij verklaard zouden hebben dat zij een beslissing eisten tegen 31 Maart 1952, noch dat ik ooit beloofd zou hebben tegen die datum een beslissing te treffen.

Ik heb weliswaar het verlangen — dat ik nog steeds koester — te kennen gegeven zo vlug mogelijk mijn rechtsmacht ten dezen uit te oefenen, maar heb tevens verklaard dat ik daarin voorlopig gehinderd werd door omstandigheden buiten mijn wil, meer bepaald ingevolge het feit dat ik nog geen kennis kon krijgen van enig schriftelijk verslag van het onderzoek waartoe de heren Hoge Magistraten van het Hof van Verbreking waren overgegaan en het feit tevens dat ik nog op geen enkel ogenblik kennis had kunnen nemen van de volledige dossiers die zich bestendig te Gent, ter beschikking van de rechterlijke macht, bevonden en bevinden.

Daar de daad welke ik moet volbrengen, zoals gezegd, van juridictionele aard is, past het dat ik op de hoogte zou zijn van alle elementen van de zaak opdat het mij mogelijk weze deze grondig in te studeren om daarna, in alle objectiviteit en in alle billijkheid, uitspraak te doen.

Ik handhaaf in dit verband het standpunt dat door mijn achtbare voorganger de heer Minister Moyersoen duidelijk toegelicht werd ter gelegenheid van de interpellatie van 21 Juni 1951 (Parlementaire handelingen van dezelfde datum, blz. 14).